

Feng shui

Wprowadzenie

風

水

Feng Shui

Wiatr Woda

W ciągu ostatniej dekady termin **feng shui** stał się bardzo popularny. Na polskim rynku wydawniczym ukazało się wiele książek o tej tematyce, a w poczytnych czasopismach opublikowano setki artykułów. Każdy, kto miał jednak kontakt z takimi publikacjami, zadaje sobie pytanie, dlaczego często przeczą one sobie. Bierze się to zapewne z faktu, że w kręgach kultury Zachodu feng shui jest sztuką jeszcze bardzo mało znaną. Zazwyczaj tego typu książki pisane były z potrzeby chwili lub dla czystego zysku, niejednokrotnie przez osoby nieznające tematu, a kompilujące jedynie obiegowe opinie. Z kolei tradycyjne chińskie podręczniki pisane są niezrozumiałą dla nie-Chińczyka stylistyką, często w formie poezji. Istnieje zaledwie parę wyjątków od tej reguły, jednak ze względu na ograniczoną ich objętość i formę nie mogą one być w pełni traktowane jako podręczniki do feng shui.

Po lekturach ogólnie dostępnych materiałów możemy nieraz zgodzić się ze stwierdzeniem, jakim do dzisiaj niektórzy Chińczycy zbywają zbyt dociekliwych „badaczy o długich nosach”, jak nazywają ludzi Zachodu: *„To jest jak wiatr, którego nie możesz zrozumieć, i jak woda, której nie możesz schwytać”*. Tymczasem prawidłowa, prastara sentencja podana w jednym z najstarszych znanych źródeł o feng shui – **Księdze pochówków** brzmi:

„Qi jest przenoszone przez wiatr, przez wiatr rozpraszane, a służy, gdy napotka na wodę”.

Istnieje wiele szkół feng shui wywodzących swoje tradycje zarówno z różnych regionów geograficznych Chin, jak i od różnych nauczycieli. Jeśli celem działań prowadzonych przez owe szkoły jest prawidłowa ocena otoczenia człowieka oraz wprowadzanie zmian poprawiających to otoczenie, to jest to zgodne z klasycznym feng shui, gdyż wszystkie szkoły **tradycyjnego feng shui opierają się na tych samych, niezmiennych zasadach astronomii, astrologii i metafizyki chińskiej**. Zasady te, a także wiele innych niezbędnych we właściwym stosowaniu feng shui przedstawimy Ci w naszym kursie.

Chińczycy wierzą, że **wszystko, co na górze, ma swoje odbicie na dole**. Inaczej mówiąc, niebo jest mapą naszego ziemskiego otoczenia, a wszelkie zmiany na niebie wiążą się także ze zmianami na ziemi. A zatem znając reguły rządzące ruchem gwiazd i planet, można przewidywać zmiany w otoczeniu i życiu człowieka. W wierzeniu tym Chińczycy nie są osamotnieni – są to zasady m.in. hermetyzmu i każdego innego systemu astrologicznego, z zachodnim włącznie. **Chińczycy jednak jako jedyni stosują astrologię nie tylko w odniesieniu do ludzi, ale także do otoczenia, budynków czy całych miast!** Tradycyjne feng shui jest nierozzerwalnie związane z chińską astrologią.

Kurs, który rozpoczynasz, pozwoli Ci poznać wszystkie najważniejsze zasady feng shui. Zaznajomi Cię ze skomplikowanym na pozór, specyficznym chińskim astrologicznym kalendarzem słoneczno-księżycowym i zasadami przepływu energii qi w przestrzeni. Nauczysz się sporządzać osobiste horoskopy, wyznaczać swoje pomyślne kolory, rodzaje działalności, zawody, odpowiednio kształtować bliższe i dalsze otoczenie, a także w różny sposób korzystać z energii tego otoczenia. Ponadto będziesz potrafił wykonywać horoskop budynku, przewidywać jego pomyślność, stosować odpowiednie remedia oraz prognozować wydarzenia. Na kursie dowiesz się, co jest zgodne ze sztuką feng shui, a co jest jedynie przesądem lub lokalnym folklorem. Posiadasz niepodważalną wiedzę mającą swoje silne podstawy w tradycji i wiedzy o wszechświecie sięgającej epoki neolitu. Twoim życiem w dużo mniejszym stopniu będzie rządził przypadek. Poznasz tajemnice feng shui niedostępne w żadnych innych publikacjach.

Wiedza zdobyta dzięki naszemu kursowi będzie przydatna nie tylko osobom wiążącym swoją zawodową przyszłość z feng shui, ale także chcącym ją wykorzystać na co dzień w domu lub pracy. Aby dobrze zrozumieć feng shui, należy opanować materiał całego kursu. Jego program został tak opracowany, by pierwsze korzystne zmiany w swoim otoczeniu można było wprowadzać już po pierwszych lekcjach.

W feng shui wyróżnia się dwa główne kierunki: **feng shui domen jin**, czyli feng shui grobowców, które ze względów kulturowych i religijnych na Zachodzie jest niepraktykowane, oraz **feng shui domen jang**, czyli feng shui siedlisk ludzkich, otoczenia ludzi – to właśnie ten nurt omówimy w naszym kursie.

Kurs opracowaliśmy z myślą o osobach, które wcześniej nie spotkały się z feng shui lub których wiedza na ten temat jest bardzo mała. Jednakże ze względu na stopniowe wprowadzanie bardzo zaawansowanych technik na pewno wiele korzyści odniosą także osoby już od lat znające i praktykujące tę sztukę.

W kursie w miarę możliwości zastosowaliśmy obowiązującą obecnie oficjalną transliterację języka chińskiego **pin yin**. Jednak w wielu przypadkach w związku z popularnością niektórych terminów dla ułatwienia ich zrozumienia używamy także innych transliteracji bądź tłumaczeń.

Paweł A. Tomkowiak

Autor

W jaki sposób są opracowane materiały kursu „Feng shui”?

Każdą przesłankę, którą od nas otrzymasz, będziemy nazywać „zeszytem”. Kurs obejmuje 20 zeszytów (40 lekcji); będziesz je umieszczał kolejno w specjalnym segregatorze, który wysyłamy z pierwszymi materiałami.

Chcielibyśmy zwrócić uwagę na specjalny, ułatwiający naukę charakter naszych materiałów:

- każdy zeszyt ma określoną, powtarzalną strukturę dydaktyczną;
- istotnymi elementami tej struktury są m.in. przykłady i zadania praktyczne, dzięki którym na bieżąco będziesz wykorzystywał zdobywane umiejętności;
- na końcu każdego zeszytu zamieszczamy pracę domową, która jest sprawdzianem Twojej wiedzy przekazanej Ci w danej partii materiału;
- nasze kursy korespondencyjne wyróżniają się bezpośrednim stylem wykładu. Dla uproszczenia postanowiliśmy zwracać się do naszych studentów, przyjmując formę „Ty”, a nie „Pan/Pani”. Liczymy w tej kwestii na wyrozumiałość zarówno młodych, jak i starszych studentów. Uważamy, że teksty pisane w wybranej przez nas formie staną się bardziej przejrzyste i przyjemne w czytaniu. Cechy te odgrywają szczególnie ważną rolę w przypadku kursów korespondencyjnych;
- stosujemy rozwiązania graficzne ułatwiające przyswajanie wiedzy;
- druk pogrubiony stosowany jest dla wyróżnienia ważnych terminów, uporządkowania wykładu i zwrócenia uwagi na jego określone elementy; jest to dodatkowy wyróżnik wspomagający percepcję treści merytorycznych;
- dla dodatkowego utrwalenia materiału każda lekcja zakończona jest podsumowaniem obejmującym najważniejsze zagadnienia w niej występujące.

Każdy student ma prywatnego nauczyciela.

Pracę domową możesz przysyłać do swojego prywatnego nauczyciela, który oceni poprawność Twoich odpowiedzi. Komentarz nauczyciela będzie odnosił się do zagadnień omawianych w poszczególnych zeszytach.

Symbole stosowane na marginesach:

sygnalizuje ważne informacje, definicje, założenia.

sygnalizuje przykład ilustrujący omawiane zagadnienie.

sygnalizuje zadania praktyczne, których rozwiązanie znajduje się na końcu lekcji (jeśli jest taka potrzeba).

3 (12)

oznacza, że ten temat poruszany był już wcześniej, np. w lekcji 3 na stronie 12.

LEKCJA 1

Wprowadzenie do tradycyjnego feng shui. Historia feng shui

Wstęp

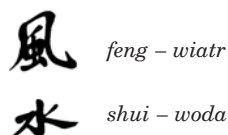
W pierwszej lekcji kursu zapoznasz się z pojęciem, historią i pochodzeniem **feng shui**. Z lekcji tej dowiesz się także:

- jakie są źródła i podstawowe założenia feng shui;
- jakie są ogólne zasady stosowania feng shui w praktyce;
- jakie główne nurty wyróżnia się w feng shui;
- jakie były kontakty świata Zachodu z feng shui.

Czym jest feng shui, co oznacza

Feng shui to ogólna nazwa chińskiej sztuki aranżacji przestrzeni. W bezpośrednim tłumaczeniu oznacza: wiatr woda.

Rys. 1. Chińskie ideogramy feng shui

Sztuka feng shui, pomimo iż kieruje się ścisłymi zasadami, do dzisiaj wymyka się jednoznacznej definicji. W lekcji tej przybliżymy Ci to pojęcie, jednak aby naprawdę zrozumieć tę naukę, powinieneś zapoznać się z całością kursu, a zdobytą wiedzę praktykować.

Sam termin feng shui po raz pierwszy został użyty w pochodzącej z około roku 300 n.e. **Księdze pochówków – Zangshu** autorstwa Guo Pu (276–342 n.e.). W dokumencie tym znajduje się jedna z pierwszych definicji feng shui: „*Qi jest przenoszone przez wiatr, przez wiatr rozpraszane, a służy, gdy napotka na wodę*”.

Qi oznacza ożywczą energię utożsamianą pierwotnie z parą wodną i innymi zjawiskami meteorologicznymi. Choć energii tej nie można określić w sposób naukowy, to w tradycji chińskiej jest ona uznawana za siłę pobudzającą do życia wszystko we wszechświecie. Zarówno materia żywa, jak i martwa posiadają swój potencjał qi. Qi może być pomyślna, ożywczą – sheng qi lub negatywna, niszcząca – sha qi.

Wyróżnia się trzy podstawowe rodzaje qi:

- **tian qi** – niebiańska qi (odnosząca się do czasu);
- **di qi** – ziemska qi (odnosząca się do przestrzeni);
- **ren qi** – ludzka qi (odnosząca się do człowieka).

Otoczeniem powinno się tak operować, aby kumulować energię qi, kierować ją w odpowiednie miejsca, regulować jej przepływ i utrzymywać ją na odpowiednim poziomie. Feng shui uznaje, że qi krąży we wszechświecie podobnie jak w ludzkim organizmie.

Regulowanie przepływu qi w organizmie to jedno z głównych zadań medycyny chińskiej; na przykład za pomocą akupunktury udrażnia się miejsca, gdzie energia ta jest zablokowana. Blokada bowiem może prowadzić do choroby organów, do których qi powinna dotrzeć. Część lekarstw stosowanych w medycynie chińskiej ma właśnie za zadanie wspomoczenie krążenia qi w organizmie pacjenta. Podobnie działają praktycy feng shui. Określają oni miejsca, w których energia qi jest najlepsza, ewentualnie udrażniają je lub ukierunkowują energię. W tym celu feng shui bada okolicę miejsca, uwzględniając zarówno cechy otaczającego je terenu, jak i wskazania astrologiczne.

Powyższa interpretacja feng shui jest obecnie uznawana przez większość praktyków. Inna z kolei mówi o feng jako o zimnym, północnym wietrze będącym stałym utrapieniem Chińczyków, niosącym ze sobą nie tylko zimno, ale także charakterystyczny żółty pył. Wiatr ten sprzyja osłabieniu zdrowia i działa niekorzystnie na psychikę (podobnie jak polski halny). Północ wiąże się też z ciągłymi atakami na Chiny koczowniczych plemion mongolskich. Prawdopodobnie Wielki Mur Chiński miał rozwiązywać oba te problemy – chronić Chiny przed najazdami i złowrogim północnym wiatrem. W podobny sposób postępowano z budynkami. Strona północna była najczęściej osłonięta przed wspomnianym wiatrem, a wejście znajdowało się od południa.

Podstawowe założenia feng shui

Aby dobrze zrozumieć feng shui, należy poznać jego źródła. Są nimi wierzenia animistyczne, nauki taoistyczne i nauki Konfucjusza. Powiemy o nich w dalszej części kursu. W tej lekcji pragniemy przedstawić Ci jedynie podstawowe założenia, jakimi kieruje się ta sztuka. Oto one:

1. Niebo rządzi ziemią.
2. Niebo i ziemia wpływają na wszystkie żywe istoty, a człowiek ma możliwość zmienić ten wpływ na swoją korzyść.
3. Losy człowieka zależą także od życzliwości i ogólnego wpływu natury.
4. Czas nie biegnie liniowo, lecz cyklicznie. Wszystkie zmiany są powtarzalne, zgodne z „oddechem natury”.

Rys. 2. Niebo i ziemia wpływają na wszystkie żywe istoty, a człowiek ma możliwość zmienić ten wpływ na swoją korzyść

5. Istnieje plan, którego odczytanie pozwala oceniać otoczenie i przewidywać zdarzenia.
6. Siłą „napędową” wszechświata jest energia qi.
7. Wszystko ma swoje przeciwieństwo. Jeżeli istnieje plus, musi istnieć także minus. Jeżeli jest strona pozytywna, to musi być także negatywna. Przeciwności uzupełniają się i wzajemnie przyciągają, tak jak mężczyzna i kobieta czy części magnesu.

Przeznaczenie, szczęście, miłosierdzie, feng shui, wiedza

Feng shui, a raczej cała filozofia z nim związana, zakłada, że na życie człowieka w odpowiednich proporcjach mają wpływ następujące czynniki:

- przeznaczenie;
- szczęście;
- miłosierdzie;
- feng shui;
- wiedza.

Spośród wszystkich tych elementów najważniejsze jest przeznaczenie; następnie, mniej więcej z równą siłą, wpływają na nas: szczęście, miłosierdzie, feng shui i wiedza. Proporcje te ilustruje zamieszczony obok schemat.

Rys. 3. Na los człowieka w widocznych proporcjach mają wpływ: przeznaczenie, szczęście, miłosierdzie, feng shui, wiedza

Przeznaczenie

Przeznaczenie jest boskim planem zapisanym w gwiazdach. Nie możemy go zmieniać, a jedynie poznać. Poznaniem przeznaczenia człowieka zajmuje się astrologia chińska, sztuka wrózenia z dłoni oraz twarzy.

Chińskie określenie przeznaczenia – **ming** oznacza m.in.:

- przeznaczenie w rozumieniu zachodnim;
- boskie posłannictwo;
- życie;
- zadania do wykonania przez człowieka, jego życiowe cele;
- przydział (do grupy społecznej, rasy, kasty itp.).

Poznanie tego boskiego planu pomaga nam unikać błędów, kierować się odpowiednią dla nas drogą, wypełniać nasze cele na ziemi, wiązać się z przeznaczonymi nam osobami, wystrzegać się „złych” związków i szkodliwych znajomości. Przeznaczenie jest mapą ułatwiającą życie; tak jak mapa nieznanego terenu pomaga poruszać się po nim bez zbędnego błędzenia.

Szczęście

Szczęście jest poznawalne i przynależne każdemu; można je poznać za pomocą astrologii. Jego poziom dla danej osoby w danym czasie jest różny.

Szczęście jest cykliczne.

Chińskie określenie szczęścia – **jun** oznacza m.in. cykl, okres, cykliczny przedział czasowy. Dzięki poznaniu zasad rządzących szczęściem lepiej można wykorzystać okresy szczęśliwe, a unikać zbędnych działań wtedy, gdy szczęścia nie ma. Pozwala to zachowywać osobistą energię, kumulować ją, aby użyć jej wówczas, gdy jest potrzebna.

Miłosierdzie

Miłosierdzie to zespół cech składających się na charakter człowieka – jego zalety, życzliwość w stosunku do innych, dobre postępowanie, uczynność, miłosierdzie, bogobojność, moralność. Chińskie określenie tak rozumianego miłosierdzia to **tao de** (inaczej: **dao de**).

Feng shui

Feng shui zajmuje się wpływem otoczenia na człowieka. Dotyczy to zarówno wpływu otoczenia fizycznego, jak i kosmicznego. Wpływy te możemy zmieniać i wykorzystywać poprzez poznanie otoczenia, wybranie dla danej osoby lub grupy osób najwłaściwszego otoczenia, wprowadzanie odpowiednich zmian albo stosowanie remediów.

Dzięki feng shui możemy w najlepszym stopniu wykorzystać swoje przeznaczenie i szczęście.

Wiedza

Wiedza – **do shu** określa ogólny poziom edukacji człowieka – zarówno instytucjonalnej: szkolnej, uniwersyteckiej, zawodowej, jak i tak zwanej „mądrości życiowej”.

Zasady dotyczące lokalizacji i otoczenia miejsca

Miejsce to ogólne określenie miejsca, w odniesieniu do którego badamy pomyślność feng shui. Miejscem może być budynek mieszkalny, biuro, zakład przemysłowy lub obiekt użyteczności publicznej.

Otoczeniem określa się całość otoczenia miejsca – naturalne formy terenu, jak: góry, wzniesienia, wszelkie ciekі wodne, uskoki terenu, lasy, a także stworzone przez człowieka: budynki, drogi, mosty, sztuczne ciekі i zbiorniki wodne, groble, słupy telekomunikacyjne itd.

Feng shui określa m.in. ogólne zasady dotyczące lokalizacji oraz otoczenia miejsca, w myśl których:

1. miejsce powinno mieć oparcie w postaci owalnego lub prostokątnego wzniesienia reprezentującego Żółwia. Wzniesienie to, tak jak i inne w okolicy miejsca, nie może posiadać odkrytych „kości” w postaci skał lub gołej ziemi (np. w wyniku osunięcia), ponieważ wróży to problemy (np. zdrowotne) mieszkańcom;

Rys. 4. Ekstremalny przypadek – „żyły” i „kości” ziemi są całkowicie odkryte. Jest to absolutnie złe otoczenie z punktu widzenia feng shui, choć może być w pewnym sensie malownicze. Należy unikać nawet takich miejsc, w których żyły i kości ziemi odkryte są jedynie częściowo

2. drzwi frontowe miejsca powinny wychodzić na naturalną wodę (strumień, rzekę, sadzawkę);

Rys. 5. Prawidłowe feng shui frontu budynku. Przed nim znajduje się otwarta przestrzeń oraz obszerny zbiornik wodny kumulujący qi. Choć tego nie widać z perspektywy zdjęcia, to budynek posiada także oparcie w postaci wzgórza. Znajduje się ono w odległości paru kilometrów, ale dla feng shui nie jest to duży dystans, zwłaszcza w przypadku tak okazałego budynku. Front budynku skierowany jest na południe

3. najpomyślniejszym kierunkiem frontu jest kierunek południowy (drzwi wychodzące na południe);
4. w otoczeniu miejsca powinna być dostrzegalna emanacja mitycznych zwierząt:
 - na wschodzie Smoka (w postaci wysokich drzew lub wzgórz),
 - na zachodzie Tygrysa (w postaci niższych od miejsca i Smoka wzniesień, budynków);
5. w otoczeniu nie powinny znajdować się góry, wzniesienia lub inne formacje oparte na kształcie trójkąta. Trójkąt jest związany z elementem Ognia, a ten jest uznawany za nieharmonijny z domami, szkodliwy zarówno dla budynków, jak i ludzi;
6. z frontu miejsca nie powinno być widać:
 - samotnych, pojedynczych drzew, budynków, słupów energetycznych, wysokich kominów i innych podobnych konstrukcji,

- form zniszczonych, jak: uschnięte drzewa, ruiny budynków, wraki samochodów,
- cmentarzy, szpitali, koszar i innych instalacji wojskowych, szkół, posterunków policji, kin, teatrów, kościołów, świątyń, ruchliwych restauracji, sklepów, przystanków komunikacji miejskiej, uciążliwych zakładów przemysłowych,
- ruchliwych skrzyżowań, dróg;

Rys. 6. Kościół reprezentuje silny element Ognia. Jego feng shui może być bardzo dobre i może dobroczynnie działać na okolicę. Widok kościoła z wejścia do mieszkania jest jednakże niewskazany

Rys. 7. Martwe drzewo zawsze stwarza złe feng shui

7. do drzwi frontowych nie powinny prowadzić więcej niż trzy schody, a także długie, proste drogi, dojścia, ogrodzenia;
8. główne pomieszczenie miejsca powinno być w najlepszej pozycji budynku, w przeciwieństwie do toalety, która powinna się znajdować w pozycji najgorszej. Toaleta nie może wychodzić na kuchnię i sypialnię, z kolei kuchnia nie powinna wychodzić na sypialnię;
9. miejsce i jego wnętrze nie powinny być ozdabiane dzwonkami i innymi przedmiotami przynależnymi świątyniom lub mającymi rytualne znaczenie. W Chinach istnieją odpowiednie domowe ołtarzyki i są to właściwie jedyne miejsca, gdzie dopuszczalne jest umieszczanie tych przedmiotów. Wszelkie przedmioty związane ze świątyniami są jin i nie powinny być wprowadzane do domów jang. Dotyczy to także kadzideł czy zbyt dużej liczby luster;
10. w otoczeniu miejsca nie powinno się znajdować nic, co kojarzy się ze śmiercią, cierpieniem, torturami, np. popularne uliczne latarnie w kształcie szubienic;
11. aranżacja miejsca i otoczenia musi być zgodna ze zdrowym rozsądkiem, ogólnym poczuciem estetyki i harmonii.

Rys. 8. Długa, prosta droga prowadząca do wejścia. Rozwiązaniem w takim przypadku jest tak jak to widać na zdjęciu umieszczenie remedium hamującego negatywną energię. W tym przypadku jest to fontanna z basenem, może to być także rzeźba, rondo, klomb

Wszystkie powyższe zasady dokładniej omówimy w dalszej części kursu. W tym miejscu pragniemy tylko przybliżyć Ci termin feng shui.

Z**ZADANIE 1**

Na podstawie informacji przedstawionych w punktach od 1 do 11 oceń wybrane miejsce i jego otoczenie. Może to być Twój dom lub inne dowolne miejsce, np. sąsiedni budynek lub Twoje miejsce pracy. Oceń stosunek cech pozytywnych do negatywnych. Zastanów się, co możesz zmienić. Wykonaj robocze szkice i sporządź notatki.

Podstawowe cele feng shui

i

Podstawowym celem feng shui jest najlepsze wykorzystanie naturalnych cech otoczenia miejsca na potrzeby jego mieszkańców oraz przeciwdziałanie skutkom ewentualnych negatywnych zmian.

Każde otoczenie posiada swój potencjał – lepszy lub gorszy. Należy zatem wybierać miejsce z najlepszym potencjałem otoczenia, tj. z najlepszym feng shui.

Idealem jest sytuacja, kiedy mamy możliwość wyboru najlepszego miejsca. W praktyce jednak zdarza się to rzadko. Praktyk feng shui musi więc posiadać umiejętność prawidłowej oceny miejsca i jego otoczenia oraz wprowadzania w nim odpowiednich zmian.

Pomyślność danego otoczenia nie jest stała. Może się ona zmieniać wraz z upływem czasu, co jest podstawowym założeniem **czasowego** wymiaru feng shui. Aby określić pomyślność miejsca w dalszej perspektywie, nie wystarczy ocena jego otoczenia w momencie badania. Służą do tego złożone techniki astrologiczne badające wpływ kosmosu na otoczenie.

Jak działa feng shui

Feng shui działa na trzech poziomach: **astrologicznym, fizycznym i psychologicznym**. Poziomy te są w równym stopniu ważne, wspólnie działają w otoczeniu i są ze sobą powiązane.

Poziom astrologiczny

Poziom astrologiczny to wpływ kosmosu na otoczenie i człowieka. Zajmuje się nim głównie astrologia chińska, Szkoła Kompasów i systemy wróżebne, jak np. I Ching.

Poziom fizyczny

Na **poziomie fizycznym** feng shui zajmuje się fizycznym wpływem otoczenia, np.: zapachami, stopniem nasłonecznienia, hałasem, realnym fizycznym zagrożeniem, zdrowiem lub skażeniem środowiska.

Poziom psychologiczny

Poziom psychologiczny to wpływ otoczenia na podświadomość – psychikę człowieka. Obejmuje on skojarzenia form i kolorów występujących w otoczeniu z archetypami. Na przykład uliczna latarnia w kształcie szubienicy może mieć negatywny wpływ na podświadomość obserwatora, z kolei reklama biura podróży w sąsiedztwie może wywoływać miłe wspomnienia z wakacji.

Wpływem fizycznym i psychologicznym zajmuje się głównie Szkoła Form.

Nurty feng shui

W feng shui wyróżnia się dwa główne nurty: **Szkołę Form** i **Szkołę Kompas**. Podział na szkoły, choć ogólnie przyjęty w fachowym nazewnictwie, nie jest zbyt szczęśliwy, sugeruje bowiem odmienne podejście do tej sztuki. W istocie jednak praktycy feng shui od zawsze korzystali z obu szkół w jednakowym stopniu. W ramach tych nurtów działa wiele mniejszych szkół różniących się od siebie stosowanymi technikami.

Szerszy opis szkół feng shui znajdziesz w lekcji drugiej tego zeszytu.

Szkoła Form

Szkoła Form zajmuje się badaniem fizycznych, widocznych cech otoczenia. Jakkolwiek istnieją techniki umożliwiające przewidywanie zdarzeń na podstawie widocznych zmian zachodzących w terenie, to szkoła ta wykorzystywana jest głównie do badania aktualnego otoczenia, wybierania najlepszego miejsca pod zabudowę w odniesieniu na przykład do gór i rzek, wprowadzania w otoczeniu zmian sprzyjających kumulacji i najlepszemu wykorzystaniu energii qi. Według założeń tej szkoły najlepsze miejsce to **siedlisko** – łożo Smoka.

Szkoła Kompas

Szkoła Kompas posługuje się astrologią chińską.

Za pomocą wskazań kompasu, daty badania i daty budowy miejsca ustala się jego kosmiczny obraz. Opierając się na zasadzie: „co na niebie, to i na ziemi”, feng shui uznaje, że każde miejsce ma swój odpowiednik w gwiazdach.

Stosując zaawansowane techniki Szkoły Kompas, można dokładnie ustalić fizyczne otoczenie miejsca. Ponadto znając prawa zmian astronomicznych, można przewidywać zdarzenia zachodzące w miejscu, wspomagać te pomyślne, a przeciwdziałać negatywnym.

Szkoła Kompas sporządza horoskop miejsca w podobny sposób jak horoskop człowieka. Nie zakłada ona, że gwiazdy wpływają na pomyślność miejsca lub pojedynczego człowieka, ale że zapisany jest w nich plan, który można w pewnym stopniu odpowiednio modyfikować.

Rys. 9. Fragment współczesnego kompasu feng shui

Astrologia feng shui

Astrologia feng shui zajmuje się ustalaniem osobistego feng shui człowieka, najkorzystniejszego dla niego otoczenia, najpomyślniejszych kolorów czy kształtów.

Samo określenie pomyślności miejsca jest niewystarczające, ponieważ każde miejsce może różnie wpływać na poszczególne osoby. Można dokonywać zmian feng shui miejsca bez znajomości osobistego feng shui jego mieszkańca, ale będzie to zawsze działanie niekompletne.

Obecnie praktycy feng shui posługują się dwoma podstawowymi chińskimi systemami astrologicznymi: astrologią Czterech Filarów Przeznaczenia oraz Purpurowej Gwiazdy. Choć są to nieco odmienne techniki, to najczęściej stosuje się je wspólnie, ponieważ każda z nich przekazuje inne informacje o osobie, a obie wzajemnie się uzupełniają.

Astrologia chińska jest nadrzędną nauką w stosunku do feng shui.

Podstawowe obiekty badań feng shui

Niezależnie od głównych nurtów w feng shui istnieje inny podstawowy podział na:

- **feng shui domen jin** zajmujące się grobowcami i ich otoczeniem;
- **feng shui domen jang** zajmujące się miejscami przebywania ludzi i ich otoczeniem.

Feng shui domen jin

Z chińską tradycją nierozzerwalnie związany jest kult przodków. Jest on niezależny od przynależności religijnej Chińczyków i praktykuje się go do dziś. Czymś normalnym jest posiadanie domowych ołtarzyków przodków i składanie im regularnych symbolicznych ofiar.

Feng shui domen jin zajmuje się badaniem oraz przewidywaniem pomyślności grobowców, a także wybieraniem najlepszego na nie miejsca. Zakłada ono, że lokalizacja i aranżacja grobowca wpływa na pomyślność żyjących potomków zmarłego.

Już w najdawniejszych czasach Chińczycy wyróżniali miejsca pochówku przeznaczone dla zwykłych ludzi, którzy byli grzebani na płaskim terenie, dla książąt na niskich wzgórzach oraz dla imperatorów pod kopcami lub szczytami wysokich gór. Wskazuje to na wagę, jaką przywiązywano do odpowiedniego położenia grobowca i jego konstrukcji.

Feng shui domen jin jest praktykowane niemal wyłącznie w Chinach i wśród Chińczyków na emigracji; nie będziemy omawiać go szerzej w dalszej części kursu.

Feng shui domen jang

Feng shui domen jang zajmuje się siedzibami ludzkimi. To właśnie ten nurt jest przedmiotem naszego kursu.

Jak feng shui trafiło na Zachód

Pierwsze kontakty świata Zachodu z feng shui

Być może pierwsze kontakty Europejczyków z feng shui sięgają czasów podróży do Chin Marco Polo i jemu współczesnych. Mniej więcej w tym czasie do Europy trafiły m.in. takie chińskie wynalazki, jak: papier, proch, papiery wartościowe (pierwowzory współczesnych banknotów), kompas, a także liczne wynalazki kulinarne, np. makaron czy lody. Część tych dóbr dotarła za sprawą europejskich kupców-podróżników, a część dzięki wymianie handlowej z kupcami arabskimi lub w wyniku najazdów sąsiadów i odwiecznych wrogów Chin – Mongołów.

Co prawda nie ma na to bezpośrednich dowodów, ale prawdopodobne jest, że Europa w tym okresie zetknęła się także z chińskimi osiągnięciami z zakresu medycyny, matematyki, astronomii, astrologii czy właśnie feng shui. Część wynalazków Leonarda da Vinci, jak choćby model spadochronu, jest bardzo podobna do opisywanych wcześniej w Chinach. Układ niektórych włoskich pałaców jest zgodny z podstawowymi zasadami feng shui. Znane są również późniejsze wzajemne wpływy myśli chińskiej na europejską i vice versa, przenoszone dzięki misjonarzom, głównie jezuitom. Przyczynili się oni zresztą walnie do unowocześnienia chińskiego kalendarza.

Z całą pewnością z feng shui Europejczycy zetknęli się w okresie ekspansji kolonialnej w drugiej połowie XIX w. Wówczas na terytorium chińskim powstały angielskie i portugalskie kolonie: angielski Hongkong oraz portugalskie Makau. Życie obok Chińczyków niejako wymuszało poznanie ich zwyczajów, w tym feng shui.

Nabywając nieruchomości, budując domy, wyburzając ściany czy stawiając maszty na flagi, mieszkańcy Traktatowych Portów (jak nazywano terytoria dzierżawione przez Brytyjczyków na mocy traktatów z cesarskimi Chinami) napotykali na niezliczone przeszkody związane z feng shui. Kiedy planowano postawienie paru słupów telegraficznych czy nakłaniano chiński rząd do budowy linii kolejowych do przewozu ludzi lub towarów, chińscy urzędnicy niezmiennie grzecznie się kłaniali i zgłaszali niemożność realizacji tych inwestycji ze względu na ich sprzeczność z wymogami feng shui.

Rys. 10. Hongkong współcześnie. Z perspektywy lotu ptaka bardzo dobrze widać Wodnego Smoka Hongkongu, jedno ze źródeł jego pomyślności

Wiele działań kolonizatorów było z oczywistych powodów niezgodnych z feng shui i budziło sprzeciw krajowców. Kiedy władze Hongkongu wyznaczyły drogę (obecnie znaną jako Szczelina do „Szczęśliwej Doliny”), na chińską społeczność padł błąd strach. Obawiano się, że taka „amputacja kończyny Smoka” zrani feng shui miasta. Fakt, że inżynierów zatrudnionych przy budowie dziesiątkowały choroby tropikalne, a nowe domy obcokrajowców w „Szczęśliwej Dolinie” musiały zostać opuszczone ze względu na panującą tam malarię, Chińczycy triumfalnie uznali za sprawiedliwą odpłatę za narażenie na szwank dobrego feng shui.

Senhorowi Amaralowi, gubernatorowi Makau, który łączył wielką pasję budowania dróg z równie wielkim lekceważeniem feng shui i brakiem szacunku dla chińskich grobowców, sprawiedliwość została wymierzona w bardziej bezpośredni sposób. Został on pozbawiony głowy przez Chińczyka, a ten nikczemny czyn ogłoszono zemstą feng shui.

Wymienione fakty historyczne pokazują brak zrozumienia Europejczyków dla feng shui w tamtych czasach, a równocześnie wagę, jaką przykładali doń i wciąż przykładają Chińczycy. Zresztą kolonizatorzy z reguły podchodzili lekceważąco do wyzyskiwanych kultur i rzadko kiedy przestrzegali ich praw i zwyczajów. Trudno więc spodziewać się, by sami stosowali się do tradycyjnych zasad wypracowanych przez podobite narody. Paradoksalnie jednak niekiedy Chińczycy utrzymywali, że obcokrajowcy bardzo dobrze znają się na feng shui.

Kiedy wysoka śmiertelność wśród żołnierzy garnizonu w Hongkongu skłoniła kolonialnego lekarza do wydania polecenia, by na tyłach budynków koszar Murray posadzić bambusy, Chińczycy wzięli to za dowód dogłębnej znajomości feng shui. Wprowadzenie decyzji w życie faktycznie doprowadziło do zwalczenia epidemii. W istocie w Hongkongu, jak i w wielu innych rejonach Chin, panuje klimat sprzyjający malarii, a dzisiaj wiadomo, że malarię roznoszą m.in. komary żyjące na podmokłych terenach. Sadzenie szybko rosnących bambusów, które do wzrostu potrzebują dużych ilości wody, osusza teren, niszcząc wylęgarnie owadów. Jednocześnie w niektórych regionach Chin tradycją jest właśnie sadzenie bambusów na tyłach budynków. Historia ta dowodzi zarówno mądrości wspomnianego lekarza, jak i celowości lokalnych praktyk uznawanych przez Europejczyków za zabobony.

Z**ZADANIE 2**

Obejrzyj dokładnie poniższy rysunek, a następnie porównaj tradycyjne przedstawienie Smoka z kształtem linii brzegowej Hongkongu zaprezentowanej na rysunku nr 10.

Rys. 11.

Także w rezultacie innych działań kolonizatorów Chińczycy dochodzili do przekonania, że Brytyjczycy wiedzą więcej o feng shui, niż się do tego przyznają. Biali mieszkańcy Hongkongu zaczęli budować wille w Pok Foo Lum, który to rejon jest wg feng shui najlepszym miejscem wyspy, rząd rozpoczął budowę zbiornika wody w północnej części Hongkongu, a północ według feng shui to strefa wody. Zbocza wzgórz umacniano drewnianymi palami, zabraniano też wydobywania ziemi w miejscach, gdzie skały są mocno zmurszałe, co zapobiegało odsłonięciu nagiej ziemi, według feng shui bardzo niekorzystnemu. Nic dziwnego, że główny brytyjski inżynier został uznany za biegłego adepta feng shui.

Dlaczego – pytali Chińczycy – siedziba gubernatora zajmuje najlepsze miejsce po północnej stronie wyspy, jest osłonięta od tyłu przez wysokie drzewa i łagodnie położone półkowe tarasy, otoczona z lewa i prawa przez drogi z pełnymi wdzięku zakrętami i ma wokół wszystko, co za korzystne uznaje feng shui? Jak to możliwe, że obcokrajowcy udają nieznajomość tej sztuki?

Odpowiedź jest banalna. **Feng shui to w dużej mierze zdrowy rozsądek.** Niestety w obecnych czasach przegrywa on z chęcią natychmiastowego zysku, przeludnieniem czy zwykłą bezmyślnością. Jednakże, jak się przekonasz w dalszej części kursu, nie zawsze zdrowy rozsądek oraz najszczerze chęci wystarczają, aby wprowadzić dobre feng shui.

Feng shui to wiedza złożona, która rozwiązuje nie tylko widoczne problemy, ale także te ukryte lub które dopiero mogą powstać.

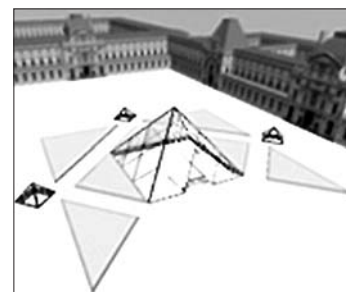
Popularność feng shui na Zachodzie

Pierwsza zachodnia publikacja o feng shui ukazała się już w roku 1873. Była to książka Anglika Ernesta Eitela pod tytułem „Feng shui lub podstawy nauk naturalnych w Chinach”. Nie była ona typowym podręcznikiem feng shui, a raczej krytyką chińskich sztuk metafizycznych. Jej autor wykazał się ogromną znajomością i zrozumieniem tematu i mimo skromnych rozmiarów jest to bardzo wartościowa pozycja. Jednak ze względu na jej ogólny charakter warto ją polecić jako lekturę uzupełniającą tylko osobom już znającym temat.

Współcześnie kariera feng shui na Zachodzie zapoczątkowana została w latach 70. XX wieku. Wtedy to pojawiły się pierwsze zachodnie podręczniki z tej dziedziny. Obecnie, mimo upływu trzech dziesięcioleci, feng shui jest wciąż sztuką tyle popularną, co nieznaną. Ogólnie dostępne książki w większości niewiele mają wspólnego z jego klasyczną wersją. Kontakt ludzi Zachodu z feng shui najczęściej sprowadza się do „gazetowych”, uogólnionych zaleceń, których skuteczność w najlepszym wypadku jest nikła. Na szczęście po okresie początkowej fascynacji i zauroczenia magią feng shui przyszedł czas na dogłębne studiowanie tej wielce interesującej sztuki. Można to zauważyć po pojawiających się coraz lepszych publikacjach i po wzrastającym poziomie dyskusji prowadzonych w Internecie. Wzrasta także chęć poszerzenia wiedzy o tej sztuce, czemu naprzeciw wychodzi nasz kurs.

Feng shui jest obecnie stosowane zarówno w prywatnych domach, jak i w firmach i budynkach użyteczności publicznej. Jednym z najgłośniejszych zastosowań jest słynna piramida na dziedzińcu Luwru w Paryżu, którą zaprojektował Ieoh Ming Pei, światowej sławy amerykański architekt chińskiego pochodzenia. Choć oficjalnie

nie podaje się związku tej realizacji z feng shui, to prawdą jest, że architekt ten pochodzi z rodu od pokoleń zajmującego się feng shui, a sama piramida jest idealnym rozwiązaniem feng shui, co dokładnie opiszemy w jednej z kolejnych lekcji. Inne sławne projekty tego architekta to Bank of China w Hongkongu, Muzeum Holocaustu w Waszyngtonie czy Rock and Roll Hall of Fame w Cleveland w stanie Ohio.

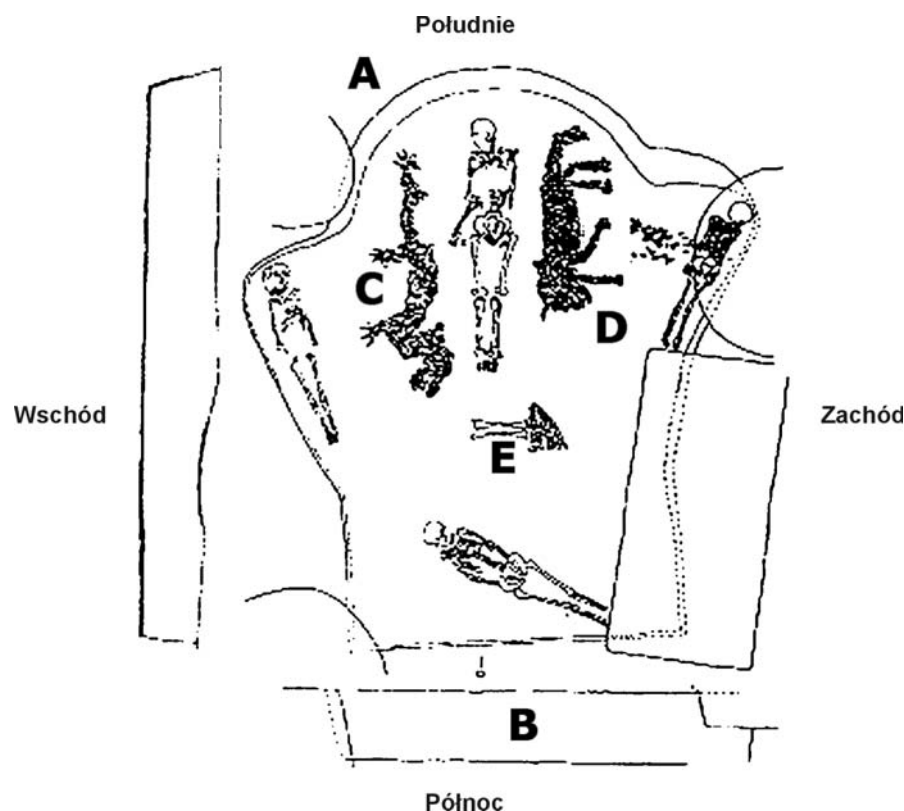
Rys. 12. Komputerowa wizualizacja piramidy w Luwrze

Początki feng shui

Wspomniana „Księga pochówków”, jak wskazuje sam tytuł, jest traktatem o pogrzebach i rytuałach grzebalnych. Najwcześniejsze świadectwa materialne dowodzą, że właśnie w organizacji pochówków wykorzystywano wiedzę stosowaną do dzisiaj przez praktyków feng shui.

Jednym z najważniejszych w ostatnich latach znalezisk wskazujących na stosowanie feng shui w Chinach już w epoce neolitu jest odnaleziony w Xishui (prowincja Henan) grobowiec datowany na 5 tys. lat p.n.e. Jest on swoistą mapą astrologiczną oraz kluczem do starożytnej chińskiej kosmologii.

Zaprezentowany na poniższym rysunku układ zwłok w grobowcu i symbolicznych ofiar jest zgodny z rozmieszczeniem podstawowych konstelacji stosowanych w astrologii chińskiej.

Rys. 13. Schemat neolitycznego grobowca z prowincji Henan

Na zamieszczonym schemacie już na pierwszy rzut oka widać okrągłą, południową część (A) oraz kwadratową, północną (B). W odróżnieniu od zachodniego sposobu orientowania mapy chińskie zawsze przedstawiały południe na górze. Taki sposób orientacji wiąże się m.in. z tradycyjnym szykiem obowiązującym podczas audyencji u władcy – wasał stawiał się przed nim z twarzą zwróconą w uznawanym za mniej korzystny kierunku północnym, a suweren spoglądał na niego w najpomysłniejszym kierunku południowym.

Okrągła góra grobowca (A) jest związana z okrągłym kształtem nieba, zaś kwadratowy dół (B) z kwadratowym kształtem ziemi. Tradycja ta sięga czasów, gdy ziemię uznawano za płaską powierzchnię o czterech podstawowych kierunkach (czterech krańcach), a niebo kojarzono z widnokręgiem. Mimo że Chińczycy już od wieków zdają sobie sprawę z kulistości ziemi, to do dzisiaj jest ona symbolicznie oznaczana **kwadratem**.

W grobowcu widać także prawdopodobnie symboliczne ofiary lub raczej „strażników grobowca” w postaci ułożonych z muszli mitycznych zwierząt: na wschodzie – Zielonego Smoka (zwanego także Turkusowym lub Błękitnym Smokiem) (C), na zachodzie – Białego Tygrysa (D).

Rys. 14. Symboliczne przedstawienie czterech głównych megakonstelacji: na górze / południu nieba – Feniksa, na dole / północy – Żółwia, po lewej stronie / na zachodzie – Tygrysa, po prawej / na wschodzie – Smoka.

Rys. 15. Powszechnie używane jeszcze na początku XX wieku tradycyjne chińskie monety symbolizowały niebo (okrąg) i ziemię (kwadratowy otwór).

W tym miejscu dodam, że **Zielony Smok** i **Biały Tygrys** to dwie z czterech głównych megakonstelacji chińskiego nieba. Pozostałe to: na południu – **Czerwony Ptak** (zwany także **Feniksem**, **Płomiennym** lub **Cynobrowym Ptakiem**), na północy – **Czarny Żółw** (inaczej zwany **Mrocznym Wojownikiem**).

Środek grobowca (E) zajmuje wyobrażenie części gwiazdozbioru Wielkiej Niedźwiedzicy – Wielkiego Wozu, który wraz z Gwiazdą Polarną jest centralnym punktem nieba i chińskiej kosmologii. Do dzisiaj na podstawie ruchu gwiazd tego gwiazdozbioru dokonuje się obliczeń związanych z feng shui, trudno więc sobie wyobrazić, aby taka orientacja grobowca nie była celowym działaniem.

Omawiany grobowiec jest najstarszym świadectwem stosowania zasad feng shui, choć sam termin feng shui jest późniejszy. Nie oznacza to oczywiście, że w czasach prehistorycznych zasadami feng shui nie kierowano się w odniesieniu do domen jang. Po prostu na razie nie ma na to materialnych dowodów w postaci jednoznacznych odkryć.

Archeologia chińska robi w ostatnich latach wielkie postępy i w każdej chwili możemy się spodziewać nowych znalezisk.

W przeszłości istniało wiele określeń feng shui, a osoby je praktykujące bywały lekarzami, astrologami, szamanami, wróżbitami. Także dzisiaj praktycy tej sztuki zazwyczaj zajmują się jednocześnie astrologią czy medycyną chińską.

Rys. 16. Wybór miejsca pod budowę w dawnych Chinach. Na ilustracji widać osoby oceniające otoczenie oraz mistrza sprawdzającego wskazania kompasu feng shui. Ilustracja pochodzi z Cesarskiej Księgi Dokumentów

Skorupy wróżebne

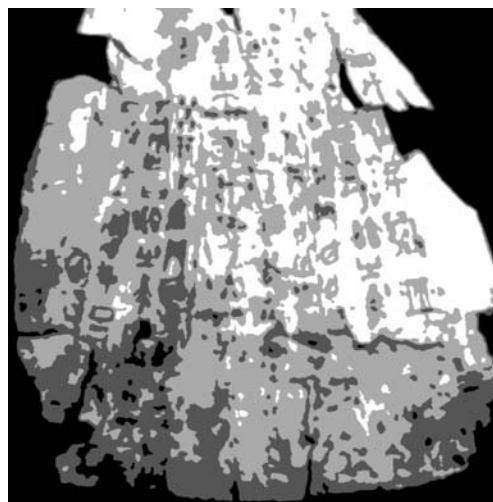
Opis stosowania zasad feng shui można znaleźć już na fragmentach skorup wróżebnych pochodzących z okresu panowania dynastii Shang (1766–1046 p.n.e.). Skorupy, najczęściej żółwie, służyły do odczytywania wróżb. Czyniono to w różny sposób, zazwyczaj jednak badając charakterystyczne pęknięcia powstałe podczas ich wypalania. Najczęściej zadawano pytania dotyczące najodpowiedniejszego czasu lokacji miasta lub rozpoczęcia budowy. Na skorupach tych znajdują się także zapiski interpretatorów – wróżbitów.

„Smocze kości”, jak nazywano skorupy wróżebne, odkrył chiński uczone Wang Yirong w 1899 roku w Anyang, prowincji Henan. Do dzisiaj odnaleziono ponad 150 tysięcy kości wróżebnych z inskrypcjami, które są bardzo ważnym źródłem wiedzy nie tylko o chińskiej metafizyce, astrologii, medycynie czy feng shui, ale także o historii Chin. Przed ich „odkryciem” stosowano je jako składnik leków tradycyjnej medycyny chińskiej. Również współcześnie wykorzystuje się je w tym celu. Z tego też powodu wiele ważnych umieszczonych na nich informacji wciąż jest bezpowrotnie niszczonych.

Skorupy wróżebne są także najstarszym zabytkiem pisma chińskiego.

Żółw w chińskiej mitologii uznawany jest za wiedzące wszystko zwierzę, istniejące jeszcze przed powstaniem świata. Z tego też powodu używano jego skorup (najczęściej żółwia rzecznego) w celach wróżebnych.

Najwcześniejsze pisane świadectwa stosowania feng shui sięgają czasów panowania dynastii Zhou (1046–256 p.n.e.). Z tego okresu pochodzi fragment poematu mówiący o herosie Gong Liu, który zgodnie z przekazem w roku 1796 p.n.e. poprowadził swój lud ku „obiecanej” ziemi Bin. Poemat opisuje Gong Liu jako przywódcę sprawdzającego wymiary swoich włości, baczego obserwatora otoczenia badającego wzgórze, padające cienie, wytyczającego bieg wód. Opisane czynności są ściśle związane z badaniami feng shui i w podobny sposób praktycy tej sztuki postępują także dzisiaj.

Rys. 17. Wróżebna skorupa żółwia z widocznymi pęknięciami i inskrypcjami

Za początki feng shui jako usystematyzowanej, spisanej dziedziny wiedzy można uznać – jak już wspomniałem – „Księgę pochówków” autorstwa Guo Po z przełomu III i IV wieku n.e. W dokumencie tym **określenie feng shui pojawiło się po raz pierwszy**. Księga ta opisuje, w jaki sposób rozpoznać emanację energii qi w otoczeniu, jak wybrać najlepsze miejsce na pochówek i co przyniesie potomnym złożenie potomka w wybranym miejscu. Uwagi te mają także bardzo dużą wartość dla feng shui domen jang.

„Księga pochówków” może być uznana za pierwszy podręcznik feng shui.

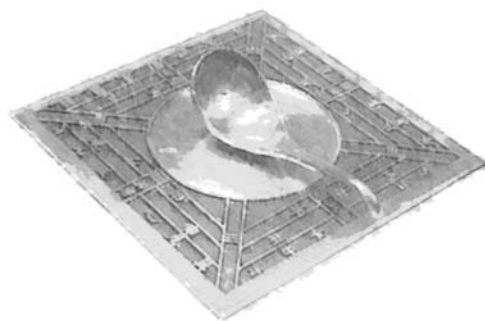
Kompas feng shui

Jak zapewne każdemu wiadomo, kompas jest wynalazkiem chińskim. Nie każdy jednak wie, że w przeszłości pierwsze kompasy nie służyły nawigacji morskiej czy lądowej, ale astrologii i feng shui. Początkowo przed wynalezieniem kompasu wytyczanie kierunków opierano na obserwacji ruchu słońca w dzień oraz innych gwiazd w nocy, zwłaszcza Gwiazdy Polarnej. Gwiazda ta ma tę cechę, że zawsze prawie dokładnie wskazuje kierunek północny. Wszystkie pozostałe gwiazdy pozornie krążą wokół niej.

Pierwsze pisemne wzmianki o kompasie pochodzą z Chin z X w. n.e., jednak świadectwa materialne wskazują, że przyrząd ten stosowany był już co najmniej tysiąc lat wcześniej. Na przykład kamienny relief z okresu dynastii Han z około 114 roku n.e. przedstawia cesarskiego wróżbitę pochylonego nad kompasem.

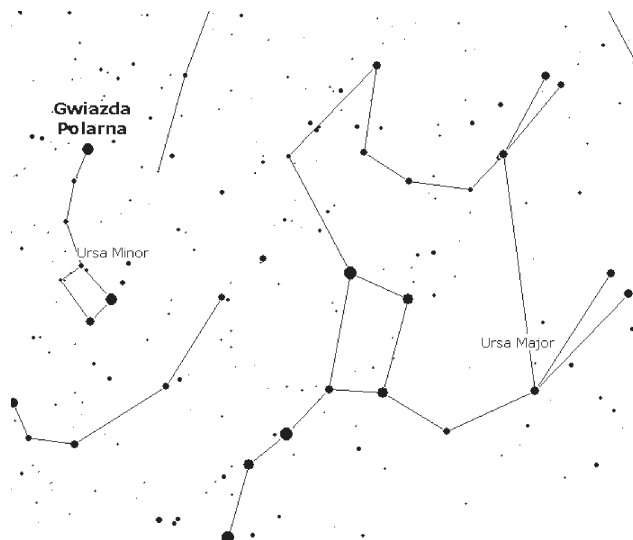
Rys. 18. Cesarski wróżbita pochylony nad kompasem

Rys. 19. Współczesny model najstarszego na świecie kompasu

Kwadratowa, wykonana z brązu podstawa kompasu symbolizuje ziemię, okrągłe centrum – niebo. Wykonana z magnetytu „łyżka” wskazuje południe i jest symbolicznym przedstawieniem Wielkiej Niedźwiedzicy. Kompas dzieli się na osiem podstawowych kierunków oznaczonych odpowiednimi trygramami z I Ching – „Księgi przemian” oraz na 24 domy słoneczne i 28 rezydencji księżycowych. Nowoczesne kompasy feng shui, mimo że są o wiele bardziej skomplikowane (posiadają czasami kilkadziesiąt pierścieni), bazują na tych samych regułach co kompas używany prawie 2 tysiące lat temu.

Dzisiaj trudno ocenić techniki stosowane przy użyciu tego rodzaju kompasu. Najprawdopodobniej służył on głównie do astrologii i wróżbiarstwa, z których feng shui wyrosło. Znajac datę i kierunek geograficzny, można było określić kierunek napływu najpomyślniejszej energii qi – **sheng qi** w danym czasie. Kierunek ten związany jest z kierunkiem „dyszla” gwiazdozbioru Małego Wozu w danym momencie. Choć można to określić wzrokowo, to jednak tylko w nocy i przy dobrych warunkach atmosferycznych. Posługując się wskazaniem kompasu i prostymi przeliczeniami, wróżbici byli niezależni od pory dnia i pogody.

Rys. 20. Ursa Minor (Mała Niedźwiedzica), Ursa Major (Wielka Niedźwiedzica) oraz Gwiazda Polarna – podstawowe konstelacje, wg ruchu których wykonywane są obliczenia feng shui

Z

ZADANIE 3

Na nocnym niebie znajdź konstelacje Wielkiej i Małej Niedźwiedzicy wraz z Gwiazdą Polarną.

I Ching – „Księga przemian”

Trudno o krótką, jednoznaczną definicję **I Ching** (w Polsce znanej również jako **I Cing**). Jest to m.in. system wróżebny (wyrocznia), w którym rzucając monetami lub w odpowiedni sposób sortując łodygi krwawnika, losuje się numer jednego z 64 heksagramów składających się na tę księgę. Każdemu z nich przyporządkowane są zalecenia – wyrocznie oraz ich obraz (wizualizacje) – dotyczące konkretnych, postawionych problemów.

Rys. 21. Heksagram 4 („Młodzieńcza głupota”)

Heksagramy I Ching to układy 6 linii ciągłych (jang) i przerywanych (jin), jest to więc pierwsze zastosowanie systemu dwójkowego, który jest dzisiaj m.in. podstawą informatyki. Wszelkie obliczenia feng shui Szkoły Kompasów opierają się na podstawowych 8 trygramach, których kombinacje dają w efekcie 64 heksagramy.

I Ching jest jednak czymś więcej niż tylko księgą wróżb. Zawiera ona w sobie ukryty przekaz dotyczący praw rządzących wszechświatem. Feng shui, astrologia chińska i inne tego typu nauki praktycznie na każdym kroku posilkują się tą księgą.

Podobnie jak wszystkie inne pojęcia przedstawione w tej lekcji także I Ching i jej związki z feng shui szerzej omówimy w kolejnych zeszytach kursu.

Podsumowanie 1

1. **Feng shui** w bezpośrednim tłumaczeniu z języka chińskiego oznacza „wiatr woda”.
2. **Feng shui** jest nauką o oddziaływaniu środowiska na człowieka oraz sposobie zmian tego środowiska, mających za zadanie możliwie najlepsze wykorzystanie jego wpływu. W tym celu bada się przepływ energii qi w otoczeniu, reguluje i zachowuje się ją na wymaganym poziomie oraz buduje się w miejscach występowania pomyślnej sheng qi.
3. Aranżacja miejsca i otoczenia zawsze musi być zgodna ze zdrowym rozsądkiem, ogólnym poczuciem estetyki i harmonii.
4. Stosowanie feng shui w Chinach swymi tradycjami sięga czasów prehistorycznych, a samo określenie feng shui pojawiło się po raz pierwszy w „Księdze pochówków” z przełomu III i IV wieku naszej ery.
5. Pierwsze udokumentowane opracowanie zachodnie na temat feng shui pochodzi z 1873 roku. Jest to „Feng shui lub podstawy nauk naturalnych w Chinach” Ernesta Eitela.
6. **Qi** jest energią pobudzającą do życia wszystko we wszechświecie. Qi może być pomyślna – **sheng qi** lub negatywna – **sha qi**. Trzy podstawowe rodzaje qi to:
 - niebiańska qi – **tian qi**;
 - ziemską qi – **di qi**;
 - ludzką qi – **ren qi**.
7. Czas nie biegnie liniowo, lecz cyklicznie. Wszystkie zmiany są powtarzalne, zgodne z „oddechem natury”.
8. Na całokształt losu człowieka mają wpływ: przeznaczenie, szczęście, feng shui, miłosierdzie i wiedza.
9. Tradycyjnie najpomyślniejszym kierunkiem geograficznym w feng shui jest **południe**. Pomyślne jest także sąsiedztwo wody kumulującej energię qi, a najmniej pomyślne – sąsiedztwo odkrytych cech terenu, jego żył lub/i kości.
10. Rozróżniamy dwa główne nurty feng shui: **Szkołę Form** i **Szkołę Kompas**. Nurty te dzielą się na: **feng shui domen jin** (badające pomyślność grobowców) oraz **feng shui domen jang** (badające pomyślność siedzib ludzkich).
11. W feng shui niebo oznaczane jest kołem, a ziemia kwadratem.
12. Kluczową, centralną gwiazdą w chińskiej astrologii i feng shui jest **Gwiazda Polarna**, zaś kluczowymi konstelacjami Wielka i Mała Niedźwiedzica (znane także jako Wielki i Mały Wóz).

LEKCJA 2

Szkoła Form, Szkoła Kompasu i pozostałe kierunki feng shui

Wstęp

W poprzedniej lekcji poznałeś m.in. podstawowy podział szkół feng shui na Szkołę Form oraz Szkołę Kompasu. Jak już wiesz, obecnie szkoły te praktykowane są przez znawców feng shui łącznie. W lekcji drugiej zajmiemy się dokładniejszym ich omówieniem. Dowiesz się także o innych kierunkach feng shui, z którymi może się zetknąć osoba studiująca temat.

Po opanowaniu materiału tej lekcji będziesz umiał:

- rozróżniać szkoły i nurty w feng shui;
- oceniać prawidłowość oraz przydatność poszczególnych szkół;
- obserwować świat okiem Szkoły Form i Szkoły Kompasu;
- rozpoznawać najczęściej spotykane błędy w feng shui.

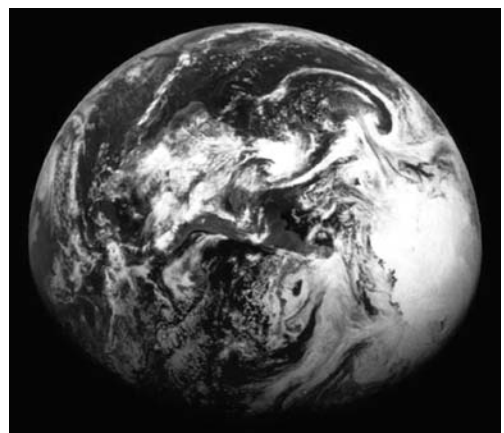
Szkoła Form

Szkoła Form zakłada, że ziemia jest żywym organizmem, który żyje w zgodzie z resztą wszechświata, gwiazdami, innymi planetami, a także zamieszkującymi ją organizmami, w tym ludźmi. Jak każdemu żywemu organizmowi do życia niezbędna jest jej energia qi.

Ziemia oddycha, a cyklami jej oddechu są m.in. pory roku.

Poznając ziemię z perspektywy feng shui, można odkryć jej zdrowe i chore miejsca, miejsca mocy, miejsca, gdzie energia przepływa swobodnie, oraz te, gdzie jest przyduszona. Zdrowie ziemi ma wpływ na zdrowie i pomyślność jej mieszkańców. Mieszkanie w sąsiedztwie jej chorych miejsc jest niepomyślne, a mieszkanie w sąsiedztwie miejsc zdrowych, o dobrej qi, sprzyja pomyślności. Identyfikowaniem takich miejsc, ich oceną, rozwiązywaniem problemów w nich występujących zajmuje się właśnie **Szkoła Form**.

Rys. 1. W myśl feng shui ziemia jest żywym organizmem

Przepływ qi w ziemi podobny jest do przepływu qi lub krwi w ciele człowieka. Ziemia także posiada swoje żyły, mięśnie i kości. Podobnie jak u człowieka na podstawie obserwacji różnych objawów i zjawisk można stwierdzić, czy dane jej miejsce jest zdrowe, czy chore. W odniesieniu do człowieka takimi symptomami będą na przykład inny odcień skóry w chorym miejscu lub nienaturalne napięcie mięśni. W przypadku ziemi jakość miejsca, jego zdrowie można określić na podstawie form terenu, rodzaju gleby czy porastającej ją roślinności.

Choć jak wspomniałem wcześniej, współczesne feng shui opiera się na stosowaniu w równym stopniu zarówno Szkoły Form, jak i Szkoły Kompas, to warto w tym miejscu dodać, że Szkoła Form ma swoje niezależne zasady. Aby je poznać, zapraszam Cię do lektury tej części lekcji.

Ocena miejsca

Widzenie środowiska oczami praktyka feng shui wymaga całkowitej zmiany sposobu postrzegania otoczenia, jakie jest bliskie człowiekowi Zachodu. Praktyk feng shui nie patrzy na kolory, kształty, rzeczy ładne lub brzydkie, on widzi emanację elementów feng shui, energii żeńskiej jin lub męskiej jang. Rozpoznaje w otoczeniu odpowiedniki planet i znaków chińskiego zodiaku, ukryte mityczne zwierzęta i drogi qi, miejsca walki żywiołów i miejsca, gdzie się one pomyślnie łączą.

Osobie rozpoczynającej studiowanie feng shui niezbędna zmiana sposobu obserwacji często wydaje się trudna, wręcz zniechęcająca. Wielu uważa, że należy posiadać jakieś wrodzone, specjalne zdolności lub że takie postrzeganie świata jest męczące i wymaga stałego wysiłku. Nic bardziej błędnego! Już wkrótce przekonasz się, że feng shui jest wiedzą, którą możesz osiąść. Po ukończeniu kursu mimowolnie zmienisz swój sposób widzenia świata. Patrząc na przykład na przysadzisty, sześcienny budynek nie będziesz widział jedynie kwadratów, tynku, okien i drzwi. Zobaczysz budynek w elemencie Ziemi. Na pierwszy rzut oka ocenisz, czy otoczenie go wspiera, czy niszczy. Rozwiązania przyjdą same. Stwierdzisz, że nie jest to trudne, a wręcz przeciwnie – w wielu przypadkach ułatwia życie, pracę, wypoczynek. Świat się zmieni na lepsze, być może także przy Twojej pomocy.

Rys. 2. Na terenie płaskim, nizinym trudno o typowe formy powstałe w wyniku wybrzuszenia terenu. Nie należy jednak zapominać o całościowym widzeniu okolicy. Należy zbadać zarys pól, cieków wodnych, dróg, łąk. Na pewno okaże się, że tworzą czasem skomplikowane, wiele mówiące praktykowi wzory

1 (9)

Ziemia jest zdrowa, gdy jej żyły, kości znajdują się w swoim naturalnym stanie. Podobnie jak żyły i kości człowieka powinny być zakryte, tak zakryte powinny być żyły i kości ziemi. Pierwszym i jednym z najsilniejszych objawów choroby miejsca, a jednocześnie jednym z najbardziej oczywistych jest otwarta rana. Tak jak to przedstawiłem w lekcji pierwszej, najgorsze jest otoczenie całkowicie odkryte (porównaj z rys. 4 z lekcji 1). Mieszkańcy takiego otoczenia nie mogą liczyć na łatwe życie. Widok ostrych, poszarpanych skał wzbudza agresję, niepokój, sprzyja chorobom, a mozolna praca przynosi mizerne efekty.

Miejsca jak na wspomnianym zdjęciu występują dość rzadko. Z reguły mamy do czynienia z częściowym odkryciem ziemi w efekcie obsunięć, lawin błotnych, powodzi, a w niektórych rejonach świata trzęsień ziemi czy wojen. Odsłonięcie ziemi nie występuje jedynie w terenie górzystym czy pagórkowatym. Trzeba sobie zdać sprawę, że również w terenie nizinnym jest to zjawisko często spotykane. Odkrycie powodują wykopy pod fundamenty nowych budynków, niwelacje terenu podczas budowy dróg, skażenie środowiska albo prace rolne, np. orka. Choć w większości przypadków zmiany takie mają charakter jedynie czasowy, to mogą negatywnie wpłynąć na aktualne feng shui miejsca. Jeżeli są znaczne, mogą wyrzucić trwałe negatywny wpływ.

Otoczenie należy oceniać zawsze z różnych perspektyw. Nie wystarczy analiza z miejsca, w którym stoimy. Warto przyjrzeć się otoczeniu z góry, z lotu ptaka. W tym celu należy poszukać odpowiedniego wzniesienia, skorzystać z map lub w miarę możliwości zdjęć lotniczych.

Często jako pomyslną okolicę opisuje się teren górzysty. Jest to w zasadzie prawda, jednak należy pamiętać, że nie dotyczy to stromych, skalistych gór w rodzaju polskich Tatr, a raczej łagodnych, porośniętych zboczy, bardziej podobnych do Karkonoszy. Ostre góry mogą stanowić dobre wsparcie np. dla miasta, ale tylko z odległości uniemożliwiającej rozpoznanie odkrytych cech terenu.

Teren odkryty w otoczeniu jest ogólnie niewskazany. W sposób szkodliwy działa on na miejsce z większą siłą wówczas, gdy jest widoczny z frontu miejsca.

Rys. 3. Miasto jest bardzo skomplikowanym otoczeniem z punktu widzenia feng shui. Mimo oczywistych różnic rządzą nim zasady zbliżone do tych, stosowanych w terenie otwartym. W mieście rolę rzek pełnią ulice, a rolę gór budynki

Frontem określa się główne wejście do budynku, jego najbardziej reprezentacyjną część od strony ulicy lub otwartej przestrzeni.

Jeśli jednak znajdziemy się w odkrytym otoczeniu, możemy zastosować jedno z paru dostępnych rozwiązań – remediów.

Remedium to każde działanie mające na celu poprawienie feng shui miejsca. Może to być przedmiot, sprzęt lub działanie polegające np. na przemalowaniu pomieszczenia.

Od widoku odkrytego miejsca można odgrodzić się, stawiając np. płot, sadząc rośliny lub podejmując inne działania dające podobny efekt. Jeżeli odkryty teren jest widoczny także z frontowych okien miejsca, to można je trwale zasłonić lub zastawić np. kwiatami. Chińczycy bardzo często w takim przypadku zamalowują bądź zaklejają okna. Kierunek frontu miejsca można także zmienić poprzez zmianę kierunku lub lokalizacji drzwi wejściowych. Drzwi można przenieść na inną ścianę albo zmienić ich kierunek, dobudowując werandę. W ten sam sposób postępujemy w przypadku złego sąsiedztwa w postaci uschniętych drzew, ruin i innych zagrożeń wymienionych w lekcji pierwszej.

1 (9, 10)

W pierwszej kolejności likwidujemy zagrożenie, a dopiero jeżeli jest to niemożliwe, odgradzamy się od niego lub zmieniamy kierunek frontu.

W pewnych przypadkach odkryta ziemia jest pomyślna. Dotyczy to niektórych uznawanych za pomyślne formacji skalnych, np. w kształcie sprzyjających zwierząt – rzeczywistych lub mitycznych: Smoka, Żaby, Żółwia. Najczęściej są to wolno stojące formacje skalne, zbudowane z gładkich, niezniszczonych głazów, skał. Taka formacja musi zawsze „zdrowo” wyglądać i mieć pozytywną wymowę.

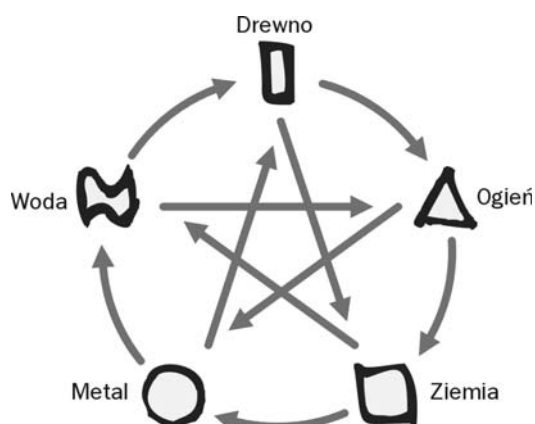
Formacje krajobrazowe a symbolika feng shui

W ocenie otoczenia niezbędna jest między innymi umiejętność rozróżnienia w nim emanacji pięciu elementów feng shui. Choć pięć elementów jest tematem zeszytu 3, to w tym miejscu przedstawimy Ci podstawowe sposoby ich określania.

Głównym wyznacznikiem pozwalającym na przyporządkowywanie wzgórz i wzniesień do poszczególnych elementów jest ich kształt. W terenie zabudowanym rolę gór i wzniesień pełni budynek.

W zależności od kształtu wzgórza czy wzniesienia feng shui przypisuje je do jednego z pięciu elementów: **Drewna**, **Ognia**, **Ziemi**, **Metalu** lub **Wody**. Elementy te oddziałują na siebie wzajemnie. Mogą sobie wspierać, tworzyć lub niszczyć. Cykl ich tworzenia tradycyjnie opisuje się w następujący sposób: **drewno** tworzy **ogień**, z którego powstaje popiół, czyli **ziemia**, z której wydobywa się **metal**, który topi się i płynie jak **woda**, która podlewa drzewo (**drewno**) itd. Natomiast cykl niszczenia przebiega w takiej oto kolejności: **drewno** niszczy **ziemię**, **ziemia** niszczy **wodę**, **woda** niszczy **ogień**, **ogień** niszczy **metal**, **metal** niszczy **drewno** itd.

Rys. 4. Cykl przemiany pięciu elementów

Kształt wzgórza

Element

Strome, ostro zakończone góry związane są z elementem Ognia. Reprezentują czynnik męski oraz emanację w otoczeniu planety Mars.

Płasko zakończone wzgórza związane są z elementem Ziemi. Reprezentują czynnik żeński oraz planetę Saturn.

Zaokrąglone góry, wzgórza, wzniesienia związane są z elementem Metalu. Reprezentują element męski i planetę Wenus (na tym etapie posługujemy się zachodnimi nazwami planet, stąd Wenus – planeta w zachodniej astrologii typowo żeńska, z punktu widzenia feng shui związana jest z czynnikiem męskim).

Nieregularne wzgórza i góry sprawiające wrażenie spływających związane są z elementem Wody. Reprezentują czynnik żeński i planetę Merkury. (Widok tego kształtu wzgórza prezentujemy w rzucie z góry.)

Wysokie, smukłe wzgórza, podobne do słupów, smukłych drzew (często spotykanych w południowych Chinach) związane są z elementem Drewna. Reprezentują czynnik męski i Jowisza.

Drogi, rzeki i wszystkie inne „płaskie” formy krajobrazowe w terenie pozbawionym gór lub wzniesień także należą do poszczególnych pięciu elementów. Aby je ocenić, trzeba na nie spojrzeć „z góry”. W tym celu warto wybrać odpowiednio wysokie stanowisko obserwacyjne albo zaopatrzyć się w mapy okolicy.

Poniżej podajemy tabelę kształtów należących do odpowiednich elementów. Nie jest ważne, czy jest to rzeka czy droga. Zasada oceny jest podobna. W tabeli tej podajemy jedynie przynależność kształtów do jednego z pięciu elementów; czynnik męski/żeński oraz emanacja planet dla danego elementu jest taka sama jak w przypadku zaprezentowanych kształtów gór.

Kształt drogi lub rzeki	Element
	Ostre, ogniste, szarpane kształty, zakola świadczą o elemencie Ognia.
	Kształty kwadratowe związane są z elementem Ziemi.
	Wszelkie łagodne owale, okręgi, pod warunkiem że są regularne, świadczą o elemencie Metalu.
	Kształty falujące, nieregularne związane są z elementem Wody.
	Proste, podłużne kształty, niezależnie od kierunku, związane są z elementem Drewna.

Z

ZADANIE 1

Przypatrzyć się najbliższej okolicy z perspektywy frontu wybranego miejsca i na podstawie zdobytej dotychczas wiedzy postarać się określić, do jakiego elementu należą widoczne formy: budynki, wzniesienia, drogi, rzeki. Określić, który element przeważa w okolicy. Wykonaj robocze szkice i sporządź notatki.

Szkoła Form na podstawie kształtów otoczenia rozpoznaje emanację dziewięciu gwiazd gwiazdozbioru Niedźwiedzicy. Mogą one być związane zarówno ze wzniesieniami, górami, jak i formami płaskimi (widzianymi z góry) oraz budynkami. A oto dwa przykładowe podstawowe kształty odpowiadające gwiazdom:

Kształt	Odpowiadająca mu gwiazda
	Tan Lang – zachłanny, głodny, chciwy wilk, zwiastun niebiańskiego oddechu
	Po Jun – niszczyciel armii i szczęścia

Każdy z elementów i każda z gwiazd posiadają swoją bardzo głęboką wymowę. Na przykład element Drewna związany jest m.in. ze wzrostem, zdrowiem, rozwojem. Ogólnie można uznać, że okolica zdominowana przez ten element będzie wpływać dobroczynnie na zdrowie i rozwój jej mieszkańców. W innym przypadku, gdy w okolicy przeważają formy związane z elementem Ognia, mieszkańcy będą stale nerwowi, a ich zdrowie będzie zagrożone. Są to oczywiście znaczne uproszczenia, w tym miejscu pragniemy jedynie pokazać zasady, którymi rządzi się Szkoła Form, gdyż znając je, praktyk feng shui może bardzo dokładnie określić wpływ otoczenia i miejsca na pomyślność mieszkańców.

Szkoła Form rozróżnia w otoczeniu także emanację dwunastu głównych, słonecznych gwiazdozbiorów chińskich (Szczura, Bawoła, Tygrysa, Królika, Smoka, Węża, Konia, Kozy, Małpy, Koguta, Psa, Dzika), dwudziestu ośmiu gwiazdozbiorów księżycowych oraz czterech głównych megakonstelacji (Smoka, Feniksa, Żółwia, Tygrysa).

Dla doświadczonego praktyka feng shui znającego symbolikę pięciu elementów, dziewięciu gwiazd Wielkiej Niedźwiedzicy i wspomnianych gwiazdozbiorów okolica jest nie tylko terenem, na którym znajdują się góry, rzeki, lasy, budynki i drogi, ale także otwartą księgą, z której można wyczytać niezliczoną ilość informacji. Wszystkie te aspekty będziemy omawiać w naszym kursie w taki sposób, aby wiedza ta stała się Ci bliska i zrozumiała.

Miejsca dobre i złe

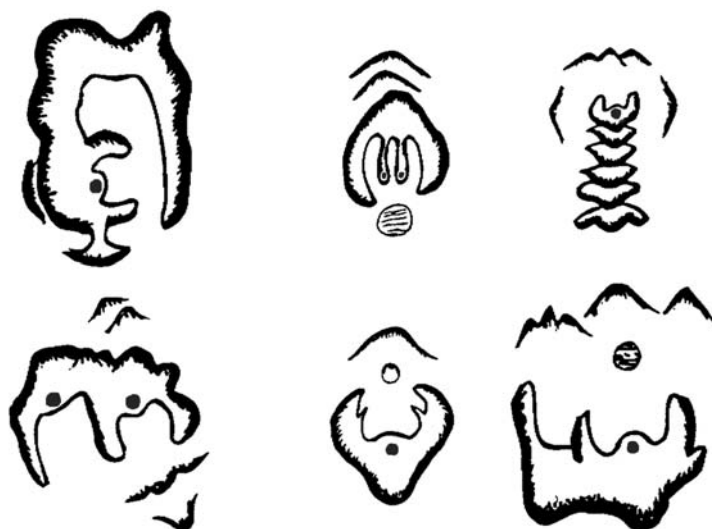

Miejsca dobre to miejsca w sąsiedztwie gromadzenia się energii qi.

Samo miejsce gromadzenia się qi posiada bardzo dużą energię, która może być niszcząca. Należy zatem budować i osiedlać się w jego **sąsiedztwie**. Podobnie jak pomyślne jest budowanie nad rzeką, a nie w samej rzece. Przynosząca pomyślność pozytywna energia qi, jeśli płynie zbyt szybko, może również dane miejsce systematycznie niszczyć. Jest to analogiczna sytuacja do tej, gdy w upalny dzień chcemy się ochłodzić w miejscu, gdzie wieje wiatr. Stojąc tylko chwilę, odczuwamy przyjemne orzeźwienie, jeśli spędzimy więcej czasu, to prawdopodobnie przeziębimy się.

Szkoła Form bardzo obszernie opisuje idealne miejsca. Istnieją nawet szczegółowe mapy setek, jeżeli nie tysięcy lokalizacji sprzyjających pomyślności oraz takich, które na mieszkańców wpływają negatywnie. W praktyce bywają one jednak mało przydatne, gdyż podają istniejące lokalizacje, a te z kolei bardzo trudno dopasować do badanego terenu.

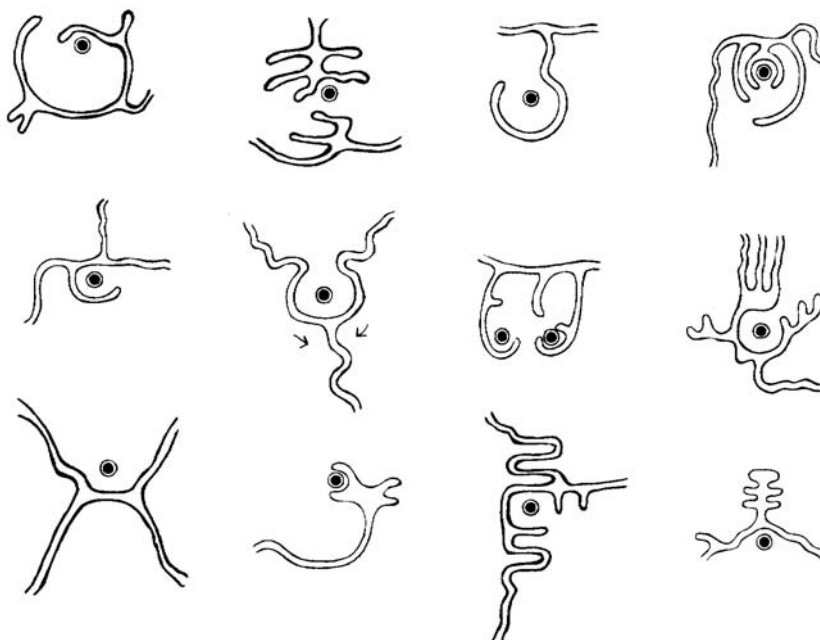
Poniżej prezentujemy przykładową mapę 6 lokalizacji z pomyślnym feng shui. Przedstawia ona formy Górskiego Smoka z zaznaczonymi punktami w miejscach, w których qi jest najlepsza i gdzie następuje jej kumulacja.

Rys. 5. Szkice miejsc pomyślnych w odniesieniu do otaczających je form górskich.
Punktem lub punktami zaznaczono miejsca pomyślniej lokalizacji w odniesieniu do form górskich

Szkoła Form wypracowała zasady, dzięki którym samodzielnie można ocenić dane miejsce. Generalnie sprowadzają się one do skojarzeń poszczególnych form z symbolicznymi zwierzętami. Na przykład jeżeli w okolicy skała przypomina siedzącą żabę, uznawaną za symbol bogactwa, to forma taka jest pomyślna i mieszkanie w jej sąsiedztwie lub widok na nią z frontu sprzyja bogactwu. Z drugiej strony za bardzo szkodliwe uznawane są wszelkie formy przypominające zwierzęta agresywne lub ranne, z pourywanymi kończynami lub przedstawiające walkę zwierząt czy ludzi. Ich sąsiedztwo jest niewskazane, grozi chorobami, śmiercią i wszystkimi innymi nieszczęściami.

A oto kilka przykładowych określeń pomyślnych formacji: tygrys liżący swoje futro, zgromadzenie pięciu tygrysów, śpiący tygrys, magiczna żaba wypływająca perłę, tęczy smok wzlatujący do nieba, smoki bawiące się perłą, feniks w locie.

Rys. 6. Szkice miejsc pomyślnych w odniesieniu do otaczających je form płaskich: strumieni, rzek, dróg.
Punktem lub punktami zaznaczono miejsca pomyślniej lokalizacji w odniesieniu do drogi lub rzeki

W ogólnym zarysie **formacje** dzielą się na **pomyślne i niepomyślne**. Dalej można je podzielić na **formacje poszczególnych zwierząt „gwiezdnych”** – Feniksa, Smoka, Tygrysa, Żółwia oraz zodiakalnych – Szczura, Bawoła, Tygrysa, Królika, Smoka, Węża, Konia, Kozy, Małpy, Koguta, Psa, Dzika. Osobną grupę stanowią **formacje zwierząt mitycznych, magicznych** oraz **formacje ludzkie, nieśmiertelnych, bóstw i zjawisk naturalnych**: deszczu, słońca, chmur. Kolejny, ogólny podział to podział na **formacje dynamiczne i statyczne**.

Z

ZADANIE 2

Przypatrzyć się najbliższej okolicy z perspektywy frontu wybranego miejsca i na podstawie zdobytej dotychczas wiedzy postarać się odgadnąć kształty zwierząt, które przypominają widoczne formy: budynki, wzniesienia, drogi, rzeki. Określić, który kształt się wyróżnia. Jakie inne skojarzenia nasuwają się Tobie podczas obserwacji okolicy? Czy widoczne formy są pomyślne, czy nie i dlaczego? Wykonaj robocze szkice i sporządź notatki. Pamiętaj o obserwacji otoczenia z różnej perspektywy!

Samo określenie jakości i wymowy otaczających form jest niewystarczające. Ważny jest także punkt zajmowany przez miejsce i jego lokalizacja w odniesieniu do formy. Za niepomyślne uznaje się bezpośrednio jej sąsiedztwo. Jeżeli na płaskim, pustym terenie znajduje się góra, drzewo lub inna forma znacząco odróżniająca się od reszty, to mimo że może być bardzo pomyślna, nie jest wskazane, by znajdowała się w pobliżu. W miejscach tych walczy ze sobą element męski z żeńskim, a taka walka nigdy nie wpływa pomyślnie na mieszkańców.

i

W feng shui nic nie jest jednoznaczne. Każdą sytuację należy oceniać pod kątem konkretnej potrzeby, w danym czasie, dla konkretnej osoby.

Za pomyślne uznaje się miejsce, które jest „bezpiecznie” zlokalizowane w odniesieniu do formy. Załóżmy, że forma przedstawia zwiniętego odpoczywającego Smoka uważanego w chińskiej kulturze za przynoszącego pomyślność. Jeżeli miejsce to będzie zlokalizowane w pobliżu jego pyska, ale nie na wprost, to będzie pomyślne. Z pyska Smoka wydobywa się ślina, a w terenie jest to najczęściej zbiornik wodny; takie miejsce jest uznawane za bardzo pomyślne, gdyż woda kumuluje energię qi. Z drugiej jednak strony lokalizacja na wprost kłów Smoka z oczywistych względów jest niewskazana. Lokalizacja w pobliżu środka zwiniętego odpoczywającego Smoka jest pomyślna i bezpieczna, ale w okolicach jego ogona lub pazurów już nie. Podobne zasady obowiązują w odniesieniu do pozostałych form. Za pomyślne uznaje się także wszelkie lokalizacje znajdujące się w „bezpiecznych objęciach” form, w miejscach pomyślnie się kojarzących, bezpiecznych.

Z

ZADANIE 3

Określić, czy wybrane przez Ciebie miejsce znajduje się w bezpiecznej lokalizacji w stosunku do otaczających je form. Wykonaj robocze szkice i sporządź notatki. Pamiętaj o obserwacji otoczenia z różnej perspektywy!

Idealne otoczenie miejsca

Wspominana już „Księga pochówków” głosi, że energia qi jest przenoszona z wiatrem i przez wiatr rozpraszana, a gromadzi się, gdy napotka wodę. W myśl tej zasady Szkoła Form tak kształtuje otoczenie, aby zatrzymywać wiatr rozpraszający energię qi i aby kumulować ją za pomocą wody. Z tego powodu sąsiedztwo wody w okolicy miejsca jest w feng shui uznawane za bardzo pomyślne. Woda musi posiadać także odpowiednią jakość. Nie może być skażona, zanieczyszczona, mętna, marta, gdyż kumulując qi, oddaje **sha qi** – qi niepomyślną.

Według Szkoły Form idealne miejsce chronione jest od północy przez **Czarnego Żółwia**, na zachodzie przez **Białego Tygrysa** będącego pod kontrolą **Zielonego Smoka** na wschodzie, a na froncie w kierunku południowym ma **Czerwonego Ptaka (Feniksa)**. Jest to jakby bezpośrednie przeniesienie na ziemię czterech podstawowych megakonstelacji chińskiego nieba.

Czarny Żółw

Czarny Żółw powinien być dość odległym wzgórzem znajdującym się na tyłach miejsca. Chroni on je od zimnego północnego wiatru. Sprawia jednocześnie, że qi nie „ucieka” za miejsce. Żółw nie powinien zanadto przyciągać uwagi, ma stanowić jedynie tło miejsca, tak aby patrząc na nie od strony frontu, widoczny był zarys Żółwia, a nie otwarta przestrzeń, aby wzrok nie uciekał w pustkę, ale zatrzymywał się na miejscu i Żółwiu.

W praktyce Żółw jest wzniesieniem, górą, pasmem drzew albo dużym drzewem, innym, większym od miejsca budynkiem znajdującym się za miejscem. Najlepiej jeśli kształt formy Czarnego Żółwia jest związany z elementem Wody.

Zielony Smok

Zielony Smok to forma znajdująca się po prawej, wschodniej stronie miejsca, patrząc w kierunku Czarnego Żółwia.

Zielony Smok należy do elementu Drewna. Optycznie powinien on górować nad pozostałymi formami, zwłaszcza nad Białym Tygrysem. Zielonym Smokiem może być wysokie wzgórze, drzewo lub drzewa, wyższy budynek, forma płaska, np. rzeka lub droga.

Biały Tygrys

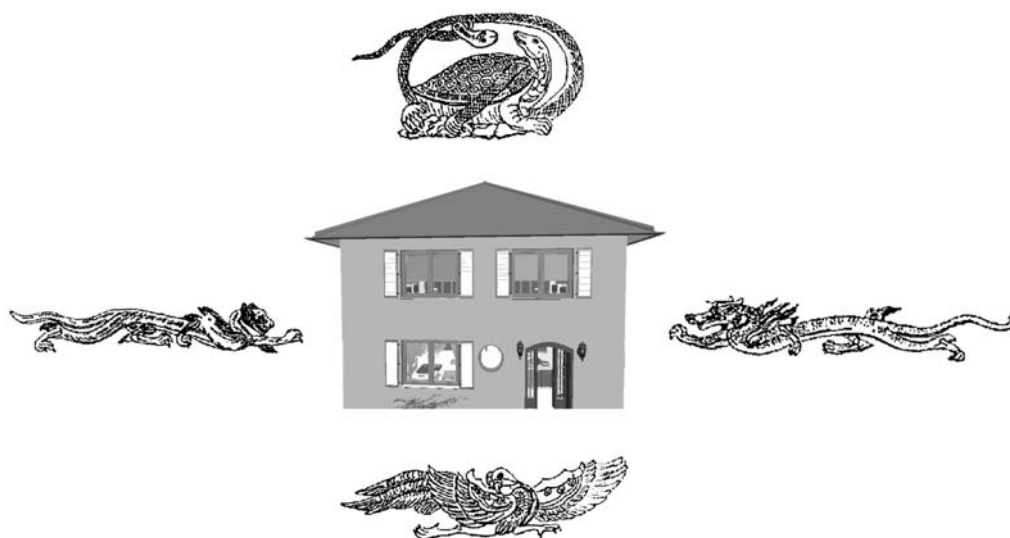
Biały Tygrys to forma po lewej, zachodniej stronie miejsca.

Biały Tygrys należy do elementu Metalu i nie może dominować nad pozostałymi formami oraz miejscem. Tygrys jest agresywny i gdy panuje w okolicy, grozi to chorobami mieszkańców, wypadkami, a nawet śmiercią. Tygrysem może być niższe od Smoka wzgórze w elemencie Metalu, drzewo lub drzewa, niższy budynek lub formy płaskie.

Czerwony Ptak (Feniks)

Czerwony Ptak (Feniks) związany jest z kierunkiem południowym i frontem miejsca. Nie może on zasłaniać miejsca, zawsze musi być niższy i w odpowiedniej od niego odległości. Najpomysłniejszy jest Feniks w postaci zbiornika wody kumulującej qi. Feniksem może być także otwarta przestrzeń znajdująca się przed frontem, niski mur, dużo niższy od miejsca budynek, klomb z kwiatami.

Wszystkie cztery podstawowe formy powinny być „zdrowe” i harmonijnie ze sobą współgrać. Nie powinny w jakikolwiek sposób zagrażać miejscu ani rzucać na nie cienia. Muszą stanowić oparcie miejsca, a nie je przytłaczać.

Rys. 7. Symboliczne otoczenie miejsca (budynku) przez mityczne zwierzęta: na wschodzie Zielony Smok, na zachodzie Biały Tygrys, na południu Czerwony Ptak, na północy Czarny Żółw (zwierzęta zostały zorientowane w zachodni sposób, z północą na górze)

Choć ideałem jest, gdy poszczególne zwierzęta znajdują się w „swoich” kierunkach geograficznych, to uznaje się, że pomyślnie jest także, gdy usytuowane są w odpowiednim położeniu jedynie w odniesieniu do stron: Smok po prawej, Tygrys po lewej, Żółw za i Feniks przed miejscem.

Najczęściej w otoczeniu trudno odnaleźć wszystkie cztery zwierzęta. W takim wypadku należy zlokalizować jedno z nich, a pozostałe z pewnością także wystąpią w odpowiednim odniesieniu. Jeżeli Smok usytuowany jest na południe od miejsca, to Tygrys na pewno będzie się znajdował na północy, Feniks na zachodzie, a Żółw na wschodzie. Z kolei jeżeli Smoka odnajdziemy na południowym zachodzie, to Tygrysa rozpoznamy na północnym wschodzie, Żółwia na południowym wschodzie, a Feniksa na północnym zachodzie itd.

Z

ZADANIE 4

W otoczeniu wybranego przez Ciebie miejsca odszukaj Smoka, Tygrysa, Żółwia i Feniksa. Oceń ich jakość oraz wzajemny stosunek. Sprawdź, czy Smok kontroluje Tygrysa. Wykonaj robocze szkice i sporządź notatki. Pamiętaj o obserwacji otoczenia z różnej perspektywy.

Zasada fotela

Często zasadę otoczenia miejsca przez cztery zwierzęta opisuje się jako **zasadę fotela**. Jest to bardzo dobre i pomocne określenie. Budynek (jako miejsce) powinien „siedzieć” w wygodnym fotelu, którym jest otoczenie. Fotel powinien posiadać solidne oparcie dla „pleców” budynku oraz oparcia chroniące jego boki. Front powinien być otwarty, aby nic nie przeszkadzało w obserwacji z miejsca „siedzenia”. Oparcie fotela to Czarny Żółw, zaś oparcia boczne to Zielony Smok i Biały Tygrys, otwarta przestrzeń przed fotelem to Czerwony Feniks.

Rys. 8. Zasada fotela

Rys. 9. Zielony Smok w postaci smukłego drzewa, Biały Tygrys jako drzewo niższe, wzgórze będące oparciem budynku jako Czarny Żółw oraz sadzawka jako Czerwony Feniks

Jak widać, dzięki Szkole Form można się bardzo wiele dowiedzieć o otoczeniu i jego wpływie na pomyślność mieszkańców. Nie są to oczywiście wszystkie zasady. W tej lekcji przedstawiliśmy jedynie sposób myślenia Szkoły Form oraz postrzegania otoczenia przez praktykujących ją osoby. W kolejnych lekcjach poznasz wszystkie ważniejsze techniki i zasady tej szkoły stosowane przez współczesne feng shui. Odkryjesz także jej powiązania ze Szkołą Kompasów oraz dalsze relacje z astronomią i astrologią chińską.

Zachęcam Cię do badania otoczenia, sporządzania jego szkiców i zdjęć. Najlepszą formą nauki feng shui jest praktyka i analizowanie własnych doświadczeń. Przydatne w tym będą Twoje notatki i ich analiza. W miarę możliwości badaj także pomyślność mieszkańców obserwowanej okolicy.

Szkoła Kompasów

Współcześni praktycy feng shui oprócz badania form otoczenia posługują się także kompasem.

Szkoła Kompasów jest formą astrologii chińskiej.

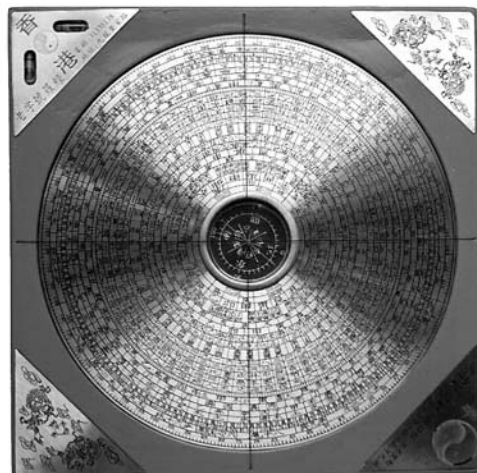
Astrologia zachodnia zajmuje się wyłącznie horoskopem człowieka, aczkolwiek nieliczni astrologowie prowadzą również badania nad stworzeniem horoskopu otoczenia czy budynków. Chińczycy od zarania dziejów przenoszą boski plan zapisany

w gwiazdach na ziemię, wpisując go w otoczenie. Dzięki wskazaniom kompasu i odpowiednim obliczeniom w otoczeniu określa się emanację poszczególnych gwiazd, planet i konstelacji.

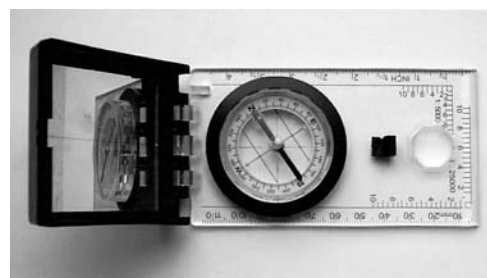
Praca z kompasem sprowadza się do sporządzenia kosmogramu (horoskopu miejsca) w podobny sposób, jak to się dzieje w przypadku horoskopu człowieka. Gdy wykonujemy horoskop dla osoby, musimy znać dokładną datę (wraz z godziną) i miejsce urodzenia. Aby sporządzić horoskop budynku, potrzebna jest jego data budowy i kierunek frontu.

Mając te dane oraz wiedzę o astrologii chińskiej, możemy określić, czy budynek został zbudowany „pod szczęśliwą gwiazdą”. Jest to oczywiście wielkie uproszczenie, ale dobrze oddaje istotę Szkoły Kompasów. Jej dokładne zasady poznasz w kolejnych zeszytach.

Praktycy Szkoły Kompasów stosują specjalny, skomplikowany kompas feng shui – **lo pan**. Posiada on w zależności od potrzeb od kilkunastu do kilkudziesięciu pierścieni. Najczęściej wystarcza jednak zwykły „zachodni” kompas turystyczny z podziałką w stopniach. Większość współczesnych obliczeń feng shui opiera się na skali 360-stopniowej i kompas lo pan nie jest niezbędny. Warto zatem, byś zaopatrzył się w kompas podobny do tego na zdjęciu. Postaraj się, by miał on kwadratową lub prostokątną podstawę oraz by jego igła obracała się swobodnie i precyzyjnie.

Rys. 10. Współczesny kompas do feng shui – lo pan

Rys. 11. Kompas turystyczny

Podstawowe Szkoły Kompasów

Szkoła Ośmiu Kierunków

Uproszczoną formą Szkoły Kompasów opierającą się na wyznaczeniu podstawowych ośmiu stref (domów) w budynku, zgodnie ze strefami geograficznymi, jest **Szkoła Ośmiu Kierunków**, zwana inaczej Szkołą Ośmiu Domów.

Znając rok urodzenia osoby, określa się jej liczbę roczną, tak zwaną liczbę **gua**, na podstawie której ludzie dzieleni są na dwie grupy: **wschodnią** oraz **zachodnią**. Dla ludzi grupy zachodniej ogólnie pomyślnie są strefy (domy) związane z kierunkiem zachodnim, a dla grupy wschodniej – wschodnim. W zależności od liczby gua, poszczególne kierunki mogą mieć różną jakość.

Rys. 12. Przykładowy plan ośmiu kierunków dla osoby z liczbą gua 9. Strzałkami skierowanymi w dół oznaczone są strefy niepomyślne. Im więcej takich strzałek, tym mniej pomyślna strefa. Strzałkami skierowanymi w górę oznaczone są strefy pomyślne. Analogicznie – im więcej pomyślnych strzałek, tym strefa pomyślniejsza. W zależności od liczby gua najbardziej pomyślne strefy mogą przypadać w różnych częściach budynku

Szkoła Ośmiu Kierunków zakłada, że wszyscy ludzie urodzeni w jednym roku posiadają te same strefy pomyślne i wrogie. Nie bierze także pod uwagę daty urodzenia, a więc pomija jeden z najważniejszych aspektów feng shui – czas. Osoby poważnie zajmujące się feng shui ustalają osobiste preferencje mieszkańców, wykonując ich horoskopy sporządzane na podstawie dokładnego czasu i miejsca urodzenia. Kluczowym czynnikiem jest także data budowy miejsca.

Szkoły tej, choć popularnej na Zachodzie, nie będziemy omawiać w dalszej części kursu, gdyż jest ona mało przydatna.

Szkoła Kompas systemu Lecącej Gwiazdy

Szkoła Kompas systemu Lecącej Gwiazdy to podstawowa, zaawansowana szkoła feng shui. W szkole tej istnieje wiele osobnych systemów, jednak wszystkie one kierują się tymi samymi zasadami. Najważniejszy jest tutaj wymiar czasowy i kierunek frontu miejsca, niezbędne do sporządzenia wykresu – horoskopu Lecącej Gwiazdy.

System Lecącej Gwiazdy opiera się na 24 kierunkach – górach powiązanych z 12 słonecznymi znakami zodiaku i ich polaryzacją męską lub żeńską oraz na ich odniesieniu w terenie. Wykres Lecącej Gwiazdy składa się z 9 sektorów, w których według specjalnego klucza umieszczane są trzy podstawowe gwiazdy: **Gwiazda Czasu** związana z czasem budowy miejsca, **Gwiazda Wody** związana z kierunkiem jego frontu oraz **Gwiazda Góry** związana z kierunkiem osadzenia miejsca.

Gwiazd jest 9, a każda ma swoją symbolikę. Omówimy je w kolejnych lekcjach.

Za podstawę czasową system Lecącej Gwiazdy przyjmuje 9 cykli liczących po 20 lat każdy. Numer cyklu widoczny jest zawsze w centralnym sektorze/pałacu wykresu. W zależności od panującego cyklu (obecny cykl jest cyklem 8) gwiazdy mogą być **czasowe** – wówczas są pomyślne oraz **martwe** – wówczas szkodzą.

Front / Woda budynku: Xun, 133° - Jang front arch. 133°

4 3 Wschód	5 4 Płd-Wsch	1 9 Południe
9 8 Pn-Wsch	6 5 Centrum	3 2 Płd-Zach
2 1 Północ	7 6 Pn-Zach	8 7 Zachód

Rys. 13. Roboczy wykres Lecącej Gwiazdy dla budynku powstałego w cyklu 5. Gwiazdy oznaczone jaśniejszymi cyframi są martwe, a ciemniejszymi czasowe

Gwiazdę Czasu ogólnie charakteryzującą atmosferę strefy/miejsca umieszcza się zazwyczaj w centralnej części każdego sektora, tak jak to widać na schemacie. Powyżej niej, po prawej stronie umieszcza się Gwiazdę Wody mówiącą o sprawach finansowych, po lewej Gwiazdę Góry określającą stosunki międzyludzkie i zdrowie mieszkańców. Dodatkowo widoczne mniejsze cyfry na dole po bokach Gwiazdy Czasu to gwiazdy: miesięczna i roczna.

System Lecącej Gwiazdy, podobnie jak Szkoła Form, wyznacza ścieżki qi w otoczeniu i w budynkach, posługuje się jednak nie badaniem form otoczenia, a numeryczną „mapą” – kosmogramem. Pokazuje on miejsca gromadzenia się pomyślnej sheng qi, a także negatywnej sha qi. Zasady tego systemu pozwalają na rozwiązywanie problemów za pomocą odpowiednich remediów wspomagających gwiazdy czasowe pomyślne oraz takich, które „przyduszają”, niwelują negatywny wpływ gwiazd martwych oddziałujących na mieszkańców negatywnie.

Prawidłowo sporządzony i odczytany wykres Lecącej Gwiazdy da nam podobne informacje o miejscu i okolicy co Szkoła Form. Jeżeli w wyniku obliczeń na wykresie w północnej strefie miejsca pojawi się na przykład martwa gwiazda 5, to najprawdopodobniej fizycznie w tej strefie znajdzie się także forma związana z tą gwiazdą. Gwiazda 5 reprezentuje element Ziemi. Jeżeli jest martwa, to forma będzie miała niekorzystny kształt lub jej jakość będzie zła – będzie zniszczona, jej żyły lub kości mogą być odkryte. W takiej sytuacji system Lecącej Gwiazdy w miejscu występowania gwiazdy 5 zaleca zastosowanie remedium reprezentującego element, który niszczy element tej gwiazdy. Dobrym rozwiązaniem jest posadzenie w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca, w kierunku występowania martwej gwiazdy 5, roślin w elemencie Drewna, np. bambusa.

Rys. 14. Kształt formy związanej z elementem gwiazdy 5

Podobne zasady są stosowane w odniesieniu do pozostałych gwiazd rządzonych przez inne elementy. Przytoczona metoda jest dużym uogólnieniem i ma za zadanie jedynie przybliżyć Ci sposób postępowania systemu Lecącej Gwiazdy, a nie dawać konkretne zalecenia.

Innym ogólnie stosowanym sposobem wzmacniania gwiazd czasowych i osłabiania martwych jest ich oswobodzenie lub przyduszanie. Zasada ta sprowadza się do przeprowadzenia w otoczeniu i samym miejscu takich zmian, które spowodują odblokowanie lub przyspieszenie przepływu energii qi w miejscach, gdzie występują gwiazdy czasowe, oraz zablokowanie lub spowolnienie tam, gdzie występują gwiazdy martwe. W celu przyspieszenia przepływu qi najczęściej stosuje się remedia wodne oraz wolną przestrzeń, z kolei aby ją przyblokować, używa się ciężkich przedmiotów, mebli, kamieni, które umieszcza się w miejscu występowania gwiazd martwych. Zasada ta jest trochę bardziej skomplikowana, ponieważ inaczej postępujemy z gwiazdami Góry, a inaczej z gwiazdami Wody.

System Lecącej Gwiazdy jest filarem współczesnego feng shui; bardzo dokładnie omówimy go, wraz z licznymi specjalnymi technikami, w dalszej części kursu.

Pozostałe kierunki feng shui

W ostatnim czasie często można się spotkać z różnymi określeniami technik luźno związanych z tradycyjnym chińskim feng shui. W większości są to albo techniki szczątkowe bazujące na niepełnej wiedzy, albo wręcz błędne w założeniach. Feng shui jako takie jest jedno – chińskie, mające ściśle określone podstawowe, uniwersalne zasady. Można je stosować wszędzie, w każdej kulturze. Po przeprowadzonych zmianach feng shui w danym miejscu nie powinno się odczuwać żadnych innych śladów, poza poprawą jego atmosfery.

Zmiany feng shui nie powinny być widoczne (w sensie dosłownym), powinny być odczuwalne.

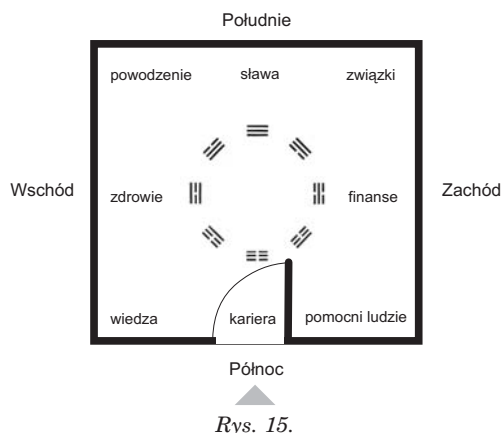
Jeżeli spotykamy się z określeniem feng shui świata zachodniego, a jego zasady nie opierają się na podstawach chińskich, to jest to po prostu jedna z metod aranżacji przestrzeni, a nazwa feng shui została wykorzystana tylko dla lepszego sprzedania tematu. To samo dotyczy tak zwanego feng shui intuicyjnego, stosowanego najczęściej przez osoby, które posiadają bardzo małą wiedzę na temat prawdziwego, klasycznego feng shui.

Stosowanie feng shui wymaga wrażliwości na otoczenie, umiejętności analitycznych, zapału badawczego i odpowiedniego podejścia. Sama intuicja tutaj nie wystarczy, gdyż jest ona zależna od aktualnego stanu emocjonalnego osoby, natomiast wiedza i doświadczenie w dużo mniejszym stopniu. Nie ma także sensu wyważać już otwartych drzwi, aczkolwiek trzeba przyznać, że każdy praktyk feng shui wnosi do tej sztuki coś nowego.

Podstawowe nieporozumienia związane z feng shui

Orientowanie stref feng shui w odniesieniu do wejścia

Powszechnym błędem jest orientowanie stref feng shui w odniesieniu do samego wejścia do budynku lub pomieszczenia. Prawidłowo stosujemy jako odnośnik jedy-

nie kierunki geograficzne odczytane na podstawie kompasu. Usytuowanie drzwi to tylko pochodna. W jednej z pierwszych popularnych publikacji na temat feng shui podano właściwe stosowanie kompasu oraz sposób wyznaczania stref. Jednak przykład to obrazujący był mylący i niewystarczający. Prawidłowo pokazano strefy i należące do nich trygramy, a następnie wytłumaczono, jak nakładać je na plan mieszkania.

Przykład dotyczył pomieszczenia, w którym wejście znajdowało się w północnej jego części i przypadało na strefę trygramu związanego ogólnie z karierą. Kierując się planem, wiele osób uznało, że aby określić strefy w pomieszczeniu, wystarczy trzymać się zasady, że strefa odpowiedzialna za powodzenie znajduje się w najdalszej części pomieszczenia po lewej stronie, a strefa związków w najdalszej strefie po stronie prawej itd. Idąc dalej tym tokiem rozumowania, do budynku lub pomieszczenia można wchodzić jedynie przez strefę wiedzy, kariery lub pomocnych ludzi.

W myśl tego planu wiele osób przyjęło tę zasadę za prawidłową, a następnie powiełało błąd, przekazując go innym jako metodę feng shui.

Niestety brakowało kolejnego przykładu, w którym wejście znajdowałoby się np. po zachodniej stronie. Faktycznie rozwiązanie było trochę mylące i niewystarczające. Nie dziwię się więc, że wiele osób popełnia ten błąd do dziś. Pomijając prostotę tej metody, zwracam uwagę, że wszelkie wyznaczanie stref feng shui odbywa się zawsze zgodnie z kierunkami geograficznymi ustalonymi za pomocą kompasu.

Stosowanie lokalnych chińskich remediów

Wielu konsultantów i różne czasopisma w konkretnych sytuacjach zalecają stosowanie lokalnych chińskich remediów, jak statuetki żaby, smoka lub Buddy. Nie jest to jednak zgodne z tradycyjnym feng shui. Takie remedia są zazwyczaj częścią lokalnego folkloru, a nie elementem wiedzy feng shui i o ile w wielu przypadkach nie szkodzą, to trudno się spodziewać, aby działały skutecznie. Można ich natomiast używać ze względów estetycznych lub emocjonalnych, ale należy pamiętać o powyższych zastrzeżeniach, zachowaniu umiaru i dobrego smaku, a także stosowności do otoczenia.

Jeżeli lokalne remedia mają uzasadnienie z punktu widzenia wiedzy feng shui, to są dopuszczalne i wskazane. Na przykład parasole czy wachlarze służą do ochrony przed sha qi lub do ukierunkowania sheng qi.

Stosowanie remediów związanych ze świątyniami

Wszystkie elementy wiążące się ze świątyniami przynależą do domen jin, czyli feng shui grobowców, i jako takie absolutnie nie powinny być stosowane w domenach jang. Należą do nich świątynne dzwonki, lusterka ba gua (dopuszczalne tylko na zewnątrz domen jang), kadzidła. Elementy takie nie powinny być także z oczywistych względów profanowane i umieszczane w miejscach niestosownych.

Stosowanie remediów obcych feng shui

Bardzo często w czasopismach jako remedia feng shui przedstawia się przedmioty zupełnie tej sztuce obce. Polecane są np. runy, symbole Atlantów, huny. Stosowanie ich absolutnie nie jest zgodne z klasycznym feng shui. Remedia takie mają jedynie działanie psychologiczne, uzależnione od wiary w nie ich właścicieli.

Feng shui a religie

Feng shui nie jest religią. Do jego stosowania nie są wymagane żadne praktyki religijne. Jest to raczej system filozoficzny.

Feng shui najwcześniej praktykowane było przez taoistów w czasach, gdy taoizm nie przekształcił się jeszcze w religię, a był jedynie systemem filozoficznym. Swoją wkład w rozwój tej sztuki wnieśli zarówno taoiści, uczniowie Konfucjusza, jak i buddyści, a ostatnio także przedstawiciele innych religii.

W części publikacji zaleca się, by po lub przed zmianami feng shui poprosić mnicha buddyjskiego o poświęcenie miejsca lub wymiecenie złej karmy z budynku. Często takie dość egzotyczne zalecenia wynikają z prostego faktu, że autor pisał podręcznik na lokalny, np. indonezyjski, rynek i nie zostało to skorygowane podczas tłumaczenia na języki europejskie.

Jeżeli w danej publikacji lub w kontaktach z osobami uczącymi feng shui spotkasz się z zaleceniami stosowania jakichś konkretnych praktyk religijnych, rytuałów, czynienia znaków, możesz mieć pewność, że nie jest to zgodne z tradycyjnym feng shui, a wskazania takie w najlepszym wypadku wynikają z niewiedzy ich autora.

Faktem jest, że praktykowanie feng shui wymaga znajomości elementów taoizmu, lecz w rozumieniu taoistycznej filozofii, a nie religii. Oczywiście dla wspomnienia feng shui można odwoływać się do wyznawanej przez siebie religii, jednakże trzeba to robić z umiarem, w miarę potrzeb i zgodnie z własnymi przekonaniem. Na pewno nie zaszkodzi wyświęcenie domu przez kapłana, ale z feng shui w dalszym ciągu nie będzie to miało żadnego związku.

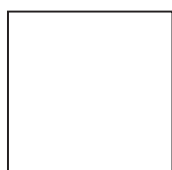
Podsumowanie 2

1. Feng shui zakłada, że ziemia jest żywym organizmem, powiązany z innymi organizmami oraz kosmosem.
2. W feng shui nic nie jest jednoznaczne. Każdą sytuację należy oceniać pod kątem konkretnej potrzeby, w danym czasie, dla konkretnej osoby.
3. Pięć podstawowych elementów feng shui to: **Drewno, Ogień, Ziemia, Metal, Woda**.
4. Samo miejsce gromadzenia się qi posiada zbyt dużą energię, która może być niszcząca. Należy zatem budować i osiedlać się w jego **sąsiedztwie**.
5. **Szkoła Form** bada cechy terenu oraz ustala jego pomyslność i wpływ na mieszkańców.
6. **Otoczenie** należy oceniać zawsze z różnych perspektyw. Nie wystarczy analiza z miejsca, w którym stoimy. Warto przyrzeć się otoczeniu z góry, z lotu ptaka. W tym celu należy poszukać odpowiedniego wzniesienia, skorzystać z map lub np. zdjęć lotniczych.
7. W pierwszej kolejności likwidujemy zagrożenie, a dopiero, jeżeli to niemożliwe, odgradzamy się od niekorzystnego miejsca lub zmieniamy kierunek frontu.

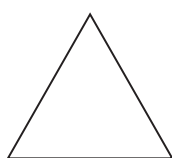
8. Według Szkoły Form idealne miejsce chronione jest od północy przez Czarnego Żółwia, na zachodzie przez Białego Tygrysa będącego pod kontrolą Zielonego Smoka na wschodzie, a na froncie w kierunku południowym ma Czerwonego Feniksa. Zielony Smok powinien górować nad pozostałymi formami, zwłaszcza nad Białym Tygrysem.
9. **Szkoła Kompas** bada wpływ i pomyślność otoczenia na mieszkańców za pomocą planu zawartego w kosmosie. W tym celu na podstawie daty budowy budynku i kierunku frontu pobranego za pomocą kompasu sporządza się jego kosmogram.
10. Podstawowym systemem Szkoły Kompas jest **system Lecącej Gwiazdy**. Opiera się on na 24 kierunkach – górach powiązanych z 12 słonecznymi znakami zodiaku, ich polaryzacją męską lub żeńską oraz na ich odniesieniu w terenie. Wykres Lecącej Gwiazdy składa się z 9 sektorów, w których według specjalnego klucza umieszczane są trzy podstawowe gwiazdy: **Gwiazda Czasu** związana z czasem budowy miejsca, **Gwiazda Wody** związana z jego kierunkiem frontu oraz **Gwiazda Góry** związana z kierunkiem osadzenia miejsca.
11. System Lecącej Gwiazdy podobnie jak Szkoła Form wyznacza ścieżki qi w otoczeniu i budynkach. Prawidłowo sporządzony i odczytany wykres Lecącej Gwiazdy da podobne informacje o miejscu i okolicy co Szkoła Form.
12. Wyznaczając strefy feng shui, zawsze należy brać pod uwagę kierunki geograficzne.
13. Wszystkie elementy wiążące się ze świątyniami przynależą do domen jin i jako takie absolutnie nie powinny być stosowane w domenach jang.
14. **Feng shui nie jest religią**. Do jego stosowania nie jest wymagane praktykowanie żadnej religii ani wykonywanie rytuałów religijnych bądź magicznych.

Praca domowa 1 i 2

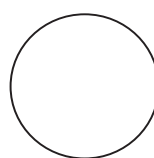
1. Wybierz kształt, którym w feng shui oznaczana jest ziemia:

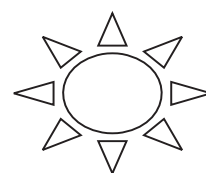
a)

b)

c)

d)

2. Qi jest:

a) wiatrem;	c) elementem męskim;
b) energią;	d) siłą napędową wszechświata.

3. Qi jest skupiane, kumulowane przez:

a) wiatr;	c) budynki;
b) wodę;	d) deszcz.

4. Za najkorzystniejszy uznawany jest kierunek:

- a) północny; c) południowy;
b) wschodni; d) zachodni.

5. Wskaż główne szkoły feng shui:

- a) Szkoła Form; c) Szkoła Kompas; d) Szkoła Shao Lin.
b) Szkoła Chińska;

6. Feng shui domen jin zajmuje się:

- a) medycyną chińską; c) mieszkaniami;
b) grobowcami; d) miastami.

7. Wskaż, co ma największy wpływ na los człowieka:

- a) szczęście; c) wiedza;
b) przeznaczenie; d) miłosierdzie.

8. Określ, z którym z pięciu elementów feng shui (Drewno, Ogień, Ziemia, Metal, Woda) związane są następujące budynki:

a)

b)

c)

9. Określ, z którym z pięciu elementów feng shui związana jest kopuła budynku:

.....